

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. EJJEL 10-TŐL 23-48.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 15.— PÉNGŐ.
HAVONTA 5 P. 20 FILLÉR.

8 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVII EVFOLYAM 254 SZÁM

Német sztratoszféra-repülőgépek bombázzák Londont

Az újfajta német bombázók közül még egyet sem sikerült lelőni -- A kievi térségben fokozódott a harcok hevessége -- A Führer kihallgatáson fogadta a bolgár miniszterelnököt és külügyminisztert

Churchill: A nagy csaták kockázatai még előttünk állanak
Őriási arányú súlyos vereséget mértek a japánok az amerikai tengeri haderőre

HITLER VEZÉR nagy beszéde, amely a nemzeti szocialista évfordulón mondott Münchenben, világszerű nagy felhívást kélt. Erős, határozott beszéd volt és a német nép érzelmeit fejezte ki. „Bármeddig is tart a háború, Németország nem kapitulál” — mondotta és minden lehetséges, csak az nem, hogy ő elveszítse idegeit. Nem fog megintélni többet 1918 és az utolsó esztendő Németország nyeri meg. Nem tizenkét óráig, egy-egy órával, hanem utána 5 perccel teszi le utolsóként Németország a fegyvert, elérve a végső diadalt. A beszéd úgy Németországban, mint Európában országában igen jó benyomást tett. A beszéd nyugodt és határozott hangja és az, hogy Hitler szokása szerint nyíltan, őszintén beszélt, feltárta mindazt, amiről az előbbi időben viták folytak, — tisztázta a helyzetet. Berlin megítélése szerint Németország első számú ellensége továbbra is a Szovjetunió.

A JAPAN AMERIKAI HÁBORU kitörésekor Pearl Harbournál értek el hatalmas sikert a japánok az amerikai flottával szemben. Most újabb hatalmas japán tengeri sikerről érkezik hír. Tokiói különjelentés adja hírül, hogy a japánok Pearl Harbour óta az újabb legnagyobb tengeri győzelmet érték el: A bougainville-i tengeri csatában négy nap alatt az USA haditengerészete három nagy esztahajót, két repülőgépanyahajót és hat cirkálózt vesztett, csak nagyobb egységeiben és ezzel szemben csak 15 japán repülőgép pusztult el. A japán nagy légi győzelem egy előre megfontolt tervszerű stratégia eredménye. Az elsüllyesztett hajókon kívül több súlyosan megrongálódott. Ugyanakkor, amikor az amerikai hajóhadat ilyen súlyos vereség érte, az angol hajóhad is érzékeny veszteséget szenvedett. Gibraltárba oldalra dőlve vontatták be a Warspite brit esztahajót. A hajó megrongálódásának részleteiről még nem érkeztek hiteles jelentések.

A KELETI ARCÉVONALON a harcok változatosan keménységgel tartanak. Cherson Kíev és a Nyevelj térség a gyújtópontok. Kíev térségében kényeztik a szovjet a jámadást kísérő és legyezőalakban terjedő ki a támadást és így akar hatást gyakorolni az arcvonal többi részére is. A német elhárítás súlyos harcban áll és keményen ellenáll. Több helyen rugalmas védekezést folytat. A harcok középpontjában Kíev térsége áll, itt a legkeményebb a küzdelem most, míg a Dnyeper környékén aránylag lanyhult az ellenséges támadás ereje. A Kíev térségét harcra is érkeznek jelentések, a szovjet támadása úgy ott, mint a perekopi térségben megakad és most újabb erősítéseket várnak.

A Nevelj térségben nehéz, mocsaras vidéken tartanak a súlyos elhárító harcok.

DEL-OLASZORSZÁGBAN az angol-szász támadás fokozódik. Az amerikai haderő a tengerparti rész közepében elérte a Garigliano folyót és most ott átkeléssel kísérletezik. Az arcvonal más részén, Cassino felé vezető útvonalon támad az angol-szász haderő. Itt a harc még tart. Mérsékelt előrehaladást ért el Montgomery hadereje és a 8. hadsereg zömét az Adriai tenger partvidékén összpontosítja. A harcok további fokozódása várható.

MOST EGY ÉVE, — hogy partraszálltak az első angol és amerikai katonák Francia Északnyugat-Afrikában és ugyanakkor megindult a német tengeri és légi erők hajóvadászata az ellenséges csapatszálítóhajókra és hajókaravánokra. Egy berlini jelentés szerint az északafrikai partraszállás óta, vagyis egy év alatt 2,6 milliótonna hajóért súlylyesztettek el. Egyedül a szicíliai válsághoz 600 ezer tonnája került az angol-szászoknak. A jelentésből megállapítható, hogy 430 hajót átlagosan 6000 tonna tartalommal súlylyesztettek el a németek csak a Földközi tengeren és a csapatszálító hajókra a brit és amerikai katonák ezzel pusztítottak el és lettek haláluk a tenger hájaj között. Némely hajón 1000—1500 katona is volt és így különösen súlyosan érintette az angol-szász haderőt egy csapatszálító hajó elvesztése a rajta levő katonaság és hadianyag miatt is.

A SZOVJETUNIO UJONNAN ki-nevezett londoni nagykövete, Gusev hétfőn este a bolsevista forradalom 26. évfordulója alkalmából fogadást rendezett, amely a Reuter angol hírszolgálati iroda jelentése szerint a „legényesebb fogadás” volt az angol fővárosban. Vajjon mit szólnak ezek az éhező szovjet honpolgárok? Churchill miniszterelnök nem volt jelen a fogadáson, írja a Reuter iroda diplomáciai levelezője.

A FINN SZOCIALDEMOKRATA PÁRT ülést tartott és ezen a párt hangoztatta, hogy Finnország elveti a feltétel nélküli megadás gondolatát. Finnország függetlenségéért és szabadsága biztosítása végett folytat harcot és olyan békét vár, amelynek előfeltétele Finnország szabadsága és függetlensége.

JAJ A LEGYŐZÖTTNEK. — írja az egyik bolgár újság. Cikkének címe is ez: „Jaj a legyőzöttnek” és azt írja, ez a római közmondás ma is érvényes azokra, akiknél felülkerekedik a behódolás szelleme. Népiüket veszélyeztetik azok, akik az ellenséges propaganda hatása alatt magukéva teszik az ilyen gondolatokat és az olasz példa iskolapélda az

egész emberiség, minden ország számára.

A MASODIK ARCÉVONAL FELÁLLTÁSÁRÓL cikkeztek a londoni sajtó és azt írja, hogy szovjet nyomásra talán már tavasz előtt megkísérlik felállítani és hír szerint Marchall vezérkari főnök vezetésével meg is alakult az invázios főparancsnokság és állítólag az angol-szász kereskedelmi flottát is bevonják az invázios hadiszolgálatban. A Sunday Times szerinti Moszkvában már meg is alapították a második arcvonal létesítésének időpontját. Német részről ezekkel a hírekkel kapcsolatban utalnak a hírekkel legutóbbi beszédére, amely szerint minden előkészület megtörtént esetleges partraszállás kísérlet megfelelő fogadtatására. Német jelentés szerint Dániában és Norvégiában megerősítették a parti biztonsági szolgálókat.

BERLINI JELENTÉS SZERINT: brit rombolók és gyorsnaszádók

Eredményes elhárítás a Krim félsziget északi bejáratánál

Berlin, november 9. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek, a véderő főparancsnoksága közli:

Kerestől délre visszavertük a szovjet nagy partraszállási kísérletét. A keresz szorosban a haditengerészlet egy biztosítókötelet elsüllyesztett 2 ellenséges motoros ágyúnaszádót, valamint egy gyorsnaszádót és súlyosan megrongált egy ágyúnaszádót. A Krim-félsziget északi bejáratánál a német csapatok elhárítása eredményesen tartóztatta fel az ellenséges növekvő nyomást. A dnyeperi arcvonalon, Dnyepetrovsktól délnyugatra eredményes támadó vállalkozást hajtottak végre a német csapatok. Az ellenséges súlyos ember- és anyagvesztéssel szenvedett. A német veszteségek azonban csekélyek. A kievi harc térségben különösen a várostól délre és nyugatra fokozódott a harcok hevessége. Amíg az ellenséges támadás nehéz arcvonalaszkason csapataink elszánt elhárításával szemben csak lassan tudott történni, más pontokon ellentámadással visszafoglaltunk több, átmenetileg elvesztett helységeket.

Szmolenszktól északnyugatra a szovjet újból megkezdte tá-

madásait. A szovjet csapatok azonban csak néhány helyen érték el helyi jellegű betörést amit azonnal elreteszeltünk. A nevelj betörési térségben egy dél felől indított ellentámadásunk az ellenséget heves ellenállása ellenére több, erősen kitért állásból kiverte. Nevelj térségben és északnyugatra a szovjet részben frissen harcba vetett erőkkel támadott. A német csapatok heves harcokban felfogták az ellenséges támadást és véres veszteséget okoztak neki.

A 93. nehéz páncélvadászkötelet a legutóbbi hetekben a keleti arcvonal déli szárnyán tett meg, 24 további pedig tett meg, 24 további pedig harcoképtelenné tett. Ennek a köteletnek így tehát nagyrésze volt az ellenséges áttörési kísérletek megakadályozására. A bolsevista partraszállási köteleknek a keresz szorosban történt leküzdésében különösen ki-tüntette magát a Klassmann sorhajóhadnagy vezetése alatt álló biztosítókötelet. Ez a kötelet november 4-től 8-ig, gyakran közvetlen közelről elsüllyesztett 3 ágyúnaszádót, 2 gyorsnaszádót, csapatokkal me-rakott 5 partraszállási esónakot és egy uszályhajót. Ezenkívül

súlyosan megrongált egy gyorsnaszádót és ágyúnaszádót.

ELKESEREDETT HARCOK DÉL-OLASZORSZÁGBAN

A délolaszországi arcvonalon az ellenség hétfőn újabb erőket vetett harcba és nagy erőkkel megkísérelte, hogy arcvonalunkat áttörje. Különösen a Volturnól nyugatra és északnyugatra folytak egész napon át elkeseredett harcok néhány magaslattért. Ezeket a támadásokat az ellenség szempontjából súlyos és véres veszteséggel visszavertük, a helyi betöréseket elreteszeltük, illetve ellentámadásai szűkebb térré szorítottuk. Néhány ellenséges repülőgép zavarótámadást intézett a birodalom nyugati területei ellen. Több helységben épületkárok keletkeztek. A polgári lakosság vesztesége csekély. Német repülőgépek a kedre virradó éjszaka újból bombázták London egyes célpontjait. (MTI)

Komolytalan kombinációk Törökország külpolitikájáról

Ankara, november 9. (MTI) A török kormány felfogását kitűnően ismerő helyen a leghatározottabban kijelentik, hogy a kairói megbeszélésekről a világ sajtóban és az idegen rádióban terjesztett híresztelések csupán egyén-kombinációk és ezeknek semmi komoly alapjuk nincs. A tárgyalásokról semmiféle hír sem szivárgott ki s a török külügyminiszter ankarai beszámolója előtt minden feltevés önkényes találgatás. Menemencsoglu török külügyminiszter hazatérése után tárgyalásairól nyomban jelentést tett az államfőnek, majd tájékoztatja a köztársasági néppárt parlament csoportját.

Chlasso, november 9. (Bud. Tud.) A fasiszta köztársasági sajtó jelenti, hogy Steinhardt, az Egyesült Államok törökországi nagykövete, aki több nap Washingtonban tartózkodott, elhagyta az amerikai fővárost és Kairóba indult. A kairói megbeszélésekhez fűzött

megjegyzésében a római rádió szóvivője kijelentette, hogy a török kormány, ha nem is közvetlenül a háborúban, hajlandó volna a Dardanellákat szabaddá

Benesék csak Eden hazatérése után mennek Moszkvában

Washington, november 9. (Bud. Tud.) Jól tájékozott washingtoni diplomáciai körök kijelentik, hogy az a szerződés, amelyet a Szovjetunió és „Cseh szlovákia” aláír, húsz évre szól. Ezt a szerződést rövidesen újabb szerződések követik más szomszéd államokkal. Cseh-szlovákia képviselői valószínűleg csak Eden Londonba való visszaérése után utaznak Moszkvába, hogy Edennel tárgyalásokat folytathassanak.

Diplomáciai körökben az a hír járja, hogy a Szovjetunió és több más érdekelt országok között máris megbeszélések vannak folyamatban. Elsősor-

Német csodabombázók támadják Londont

Berlin, november 9. (MTI) Német hadijelentés kedden épen úgy, mint az előző napokban, egy rövid mondatban megemlíti, hogy német repülőgépek elmúlt éjszaka folyamán bombákat dobáltak Londonra. Feltűnő, hogy ezek a támadások nap-nap után megismétlődnek. Tájékozott német katonai körökben mint érdekes körülményt említik meg, hogy az angol sajtó kihangsúlyozza a támadások áldozatainak feltűnően nagy számát. A támadások tekintélyét növeli az angolok szemében az a tény, hogy eddig még nem sikerült egyet-

A bolgár miniszterelnök és külügyminiszter a Führernél

Berlin, november 9. (Német TI) A Führer november 5-én fogadta Bosilov bolgár királyi miniszterelnököt és Sismanov bolgár királyi külügyminisztert, hogy széleskörű megbeszélést folytasson velük a birodalmat és Bulgáriát érdeklő összes kérdésekről. A Führerrel folytatott megbeszélés, amelyen német részről Ribbentrop birodalmi külügyminiszter, to-

A japánok hétfőn elsüllyesztettek három csatahajót, két cirkálót és négy szállítóhajót

Tokió, november 9. (Német TI) Japán hivatalos közlése szerint a császári haditengerészet légierőit november 8-án reggel Bouganville szigettől délre heves támadást indítottak egy ellenséges hajókaraván ellen. Eddig a következő eredményeket állapították meg:

Elsüllyesztettek három csatahajót, két cirkálót, két torpedórombolót és négy szállítóhajót.

Felgyújtottak és súlyosan megrongáltak egy csatahajót, több mint három nehéz cirkálót, három cirkálót vagy nagy

tenni brit és amerikai szállítmányok céljából és a szövetségeseknek légi- és flottatámaszpontokat rendelkezésre bocsátani.

ban Lengyelországra utalnak, megjegyzik azonban, hogy Lengyelország és a Szovjetunió között az összeköttetés csak akkor vehető fel, ha a diplomáciai kapcsolatokat már helyreállították, másrészt úgy vélik Washingtonban, hogy az oroszok hajlandók volnának — amennyire a viszonyok ezt megengedik — külön szerződést kötni Törökországgal, Jugoszláviával és Görögországgal is.

London, november 9. (Bud. Tud.)

Hivatalos közlések szerint Angliában ezidőszakra 100 repülőgép áll az amerikai léghaderő rendelkezésére. Elsősorban negy bombázógépet sem lehet. Az angolok szerint egészen újfajta német gépről van szó, amely rendkívül gyors, igen magasan repül, de a célja felett leereszkedik, mikor bombát ledobja. A gép mindig elől jár. Nem sikerült eddig lefogni ilyen gépet, mert amint addig mondták, Anglia felett mindössze 15 percig tartózkodik. Ez a gép rendkívül gyorsasága mellett szól. Érthető, ha ennek az új gépnek a megjelenése London felett Angliában nagy ijedséget okoz.

vábbá Keitel vezértábornagy és Jodl tábornok vett részt, a szívélyes egyetértés és bevált hagyományos barátság szellemében folyt le. A Führernél való fogadás után a bolgár miniszterelnök és külügyminiszter Ribbentrop vendége volt. A barátságos megbeszélést is tovább folytatták és este befejezték. (MTI)

Torpedórombolót és egy nagy szállítóhajót (MTI)

Tokió, november 9. (Német TI) A tengerészethez közelálló körökből szerzett értesülés szerint a japán tengerészeti repülőgépek a Salamon-szigetek körüli az ellenséges csapatoknak Mono-szigetén október 27-én történt partraszállása óta eltelt 14 nap alatt több mint 72 ellenséges hadihajót és más hajót süllyesztettek el. A tengerészeti megfigyelők a következő japán veszteségekről adnak számot: Egy romboló elsüllyedt, egy cirkáló könnyű sérülést szenvedett és 48 repülőgép vagy ellenséges célpontokra vetette magát, vagy nem tért vissza támaszpontjára, 7 repülőgép megrongálódott. (MTI)

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Nagy harcok a Bouganville sziget vizein

Tokió, november 9. (Német TI) A Bouganville-sziget vizein lezajlott második légi-csata további lefolyásáról kedd estig nem érkeztek újabb jelentések. Tokióban azonban azt hiszik, hogy a harcok még tartanak. Japán katonai körök véleménye szerint az amerikaiak ezekben a hétfő reggel óta tartó harcokban olyan súlyos veszteségeket szenvedtek, hogy Tokióban máris második Pearl Harbourról beszélnek. A jelentett számadatok az ellenség veszteségeiről egymagukban mutatják, milyen elkeseredett harcok folynak a Salamon-szigetek vidékén. Most a nagy Bouganville-sziget birtokáért folynak a harcok, amelynek délnyugati partján két helyen már partraszálltak az amerikaiak.

Ügylátszik nagyon nehéznek bizonyult a partraszállt egységeket a szükséges utánpótlásokkal ellátni, főleg pedig új csapatokat partratenni. A japán csapatok heves ellentámadása következtében tehát az amerikaiak nem érhetek el a tűtő sávot, ezért most megkísérelték csatahajókkal, cirkálókkal, rombolókkal és jelentős légiereőkkel védelmezett csapat szállító hajók nagyarányú bevetésével, hogy döntést erőszakoljanak ki. Mindenesetre nem számíthatnak a japán léghaderő ilyen erőlyes fellépésére.

Az amerikaiak célja az volt, hogy nagyszabású támadással birtokba vegyék Bouganville-szigetét, ahonnan kiindulva akarták megindítani tervszerű hadműveleteiket a Bismarck-szigetek és azok főtámaszpontjait, Rabaul ellen. Mint Tokióban kijelentik, az amerikaiaknak ez a terve meghiúsult. Mégis azon a véleményen vannak, hogy az északi Salamon-szigetek vidéke a következő hetekben még hevesebb harcok színhelye lesz. Az amerikaiak főcélja változatlanul Pomeránia, mert ez a sziget leginkább alkalmas légitámaszpontok berendezésére és nagy légiereők elhelyezésére. Az amerikaiak úgy látszik azt remélik, hogy nagy légiereőkkel onnan elvághatják az összeköttetést Japán és a déli szigetek között. (MTI)

Amerika hallgat

Tokió, november 9. (Német TI) A Domez-iroda jelentése szerint tokiói tengerészeti körökben felhívják a figyelmet arra, hogy az Egyesült Államokban teljes hallgatásba burkolóznak azokról a tengerészeti

és légihadműveletekről, amelyek a Salamon-sziget-csoport-hoz tartozó Mono szigeten október 27-én végrehajtott tengerészeti és légi hadműveletek óta a Dél-Csendesóceánon lefolytak. A washingtoni körök magatartását az a tény magyarázza, hogy az Egyesült Államok hajóhadának főparancsnoksága nagy zavarban van azok miatt a súlyos veszteségek miatt, amelyeket az ameri-

Churchill ujszerű német támadásoktól tart

Lisszabon, november 9. Az angol hírszolgálat jelentése szerint Churchill miniszterelnök kedden délelőtt részt vett a londoni Lord Mayor szék házában rendezett villásreggelin. Churchill miniszterelnök beszédében utalt arra, hogy Nagybritannia, a dominiumok és az Egyesült Államok hadseregei most megfeszítettkék Afrikát az ellenségől. Brit és amerikai erők meghódították Sziciliát, Szardíniát, Korzikát és Olaszország egy-harmadát, megtörték a hátgerincet a tengeralfeljáróháborúban, amely egy időben a legnagyobb veszélyt fenyegette és nagy károkat okozott. Most a szövetségesek okoznak károkat azonban a német városokban, amelyek központjai a löszergyártásnak és ez komoly kárt tett a német háborús erőfeszítésnek. Ezek egyéb támadásokkal együtt könnyen lehetnek az európai küzdelemben döntő események előfutárai.

Ebben a folyamatban a szovjet-erős hadsereg — mondotta Churchill — mely sérülést ejtett a német katonai erő szerkezetén. Az angol és amerikai szövetségesek minden tőlük telhető megfeszítéssel és megtesznek, hogy áthozzák erőt a tengeren és az óceánon az ellenség elleni akcióban. Megítélése szerint a Németország elleni angol-amerikai légitámadás az egyik elsőrendű módszer a német uralom megtörésére. De nem szabad soha sem elfelejtenünk, hogy az egész világon sohasem volt éveken át semmi olyan katonai szervezet, amely valaha is akora csapatokat tudott volna mérni, mint az orosz, vagy el tudott volna viselni olyan veszteségeket, mint amilyeneket az oroszok elviseltek.

Beszédében aztán a londoni City-ből üdvözölte a szovjet hadsereget és Sztalin tábornagyot. — Ostobák és elítélendők volnának, ha terveink és eszelkedéseink azon felfogásban épülnek fel, hogy Németország hamar összeomlik — folytatta beszédét Churchill. Veszély rejlik mindenben, ami a szövetséges nemzetek akár egyikének is gondolható erőfeszítéseit elterelne a től a végső feladattól, amely előttünk áll. Magam továbbra is azon a nézetem vagyok, hogy az 1944-es európai hadjárat a legsúlyosabb és a nyugati szövetségesek számára emberéletben a legköltségesebb lesz. Jól össze kell húznunk a nadrágszíjat erre a feladatra és meg kell feszítenünk minden idegszálunkat, hogy sikeresen vihessük véghez vállalkozásunkat.

Nem azt az időt éljük, amikor átengedhetjük magunkat a béke és győzelmi örömtől elpuhult gondolatoknak. Németországnak még mindig 400 hadosztálya van és nagy nagy rendőri erő áll rendelkezésére. Ez az erő hasonlíthatatlanul nagyobb annál, amely az utolsó császár rendelkezésére állt. A német csapatok bárhol találkoznak velünk, a veteránok ügyességével harcoltak. A nagy csaták kockázatai még előttünk állnak. Lehetséges, hogy szigetsországnak újszerű támadások érhetik. Az elmúlt időkből hónapokon keresztül ébren figyeltünk minden egyes jelet, amely ilyen támadás előkészítésére vallott. Ha egyszer előjön ezeknek a támadásoknak az ideje, minden bizonnyal a legvégső hatásos

kai haditengerészet és légihaderő a japánoktól elszenvedett. Itteni tengerészeti körök ezzel kapcsolatban élénk figyelemmel fogadták azokat a jelentéseket, amelyek szerint Roosevelt elnök a katonai vezetők értekezletre hívta össze Washingtonba. Ugy tudják, hogy ez az értekezlet a Dél-Csendesóceánon lefolyt hadműveletek legutolsó szakáért foglalkozik. (MTI)

és odaadó fellépést követelik meg, valamint szilárdságunk és lelki erőnk újabb bebizonyítását.

Ez a kormány azzal az egyetlen politikai célkitűzéssel alakult meg, hogy háborút viseljünk, amíg győzelmet nem aratunk. Ma gondolatunkból nem száműzhetjük azt a meggyőződést, hogy hogy győzelmiünk biztos és hogy nemcsak Németországot, hanem Japánt is feltétel nélkül győztesre tételez kényszerítjük. Ez nem jelenti azt, hogy háborús feladatunkat bevégeztük. Más hallatánul nagy és gyakorlati vonatkozású kötelességgel jár az, amit a háború megnyerésének nevezünk. Most a kormány kötelességének egyik végső feladatának tekintem, hogy a gyakorlati munkaterv keretében biztosítsa az, hogy a háborút közvetlen közeljövőben mindenki számára ennyivá, munka és otthon legyen. A kormány minden erejét, amelyet az ellenséggel folyó mostani küzdelemben felhasználhat, erre a munkára összpontosítja.

Esszerű feltevélez, hogyha csak nem követünk el addig térvünkben valami súlyos hibát, az 1944-es év az európai háború esztendője lesz. Ha csak valamely olyan boldogító esemény be nem következik, amelyre nincs jogunk számítani, ha a Gondviselés kezét nem irányítja valamely könyörületes irgalom, az 1944-es esztendő az angol és amerikai hadak legnagyobb áldozatát fogja jelenteni emberéletben, a waterlooni is nagyobb és véresebb harchoz fogunk vinni; az Egyesült Királyságnak és az Egyesült Államoknak szerzetét sok otthonban fog beköszönteni a bánat. Nemesak a rejtetlen háborúban a sorsa hanem a jövő; nemzedékek boldogsága is Nagybritannia és az Egyesült Államok jövő nemzedékek boldogsága is. Nagy-nak a szélesebb világegyetemnek a belsejében, amelyet azért húzunk fel, hogy biztosítsuk az emberiség békéjét és szabadságát. (MTI)

Ui menest és konyhakeret állítanak fel a Hortobágyon

A debreceni Gazdasági Egyesület lötenyészési szakköztsége Polgáry András elnökletével népes ülést tartott, melyen a bizottság költségvetését és zárószámadását tárgyalták. A költségvetést Veres Géza városi tb. főjegyző, gazdasági tanácsnok, a bizottság igazgatója ismertette a megjelentekkel. A költségvetés kerete cirka 33 ezer pengő. A szakosztály úgy áll zárószámadást, mint a költségvetést egyhangú helyesléssel fogadta el.

A gazdasági egyesület az 1944-évi állami támogatással tervezte a Hortobágyon egy új menest és konyhakeret felállítását, ezenkívül egy csikótelep felállítását is munkaprogramjára vette.

A szakköztségi a továbbiakban több lötenyészési ügyet tárgyalt.

Csokonai Színház
Tel. 25-45. Irgazgató B. Unger István
10 óra-ig d. n. fél 4, este fél 7-kor.

Szerdán este munkáselőadásban

Cigány-szerelem

Előadások: 5 és 7 órakor.

Hungária filmszínház

Ma először!

Alfa tau

Egy tengeralfeljáró legénységének élete és hősi küzdelme

Előadások: 5 és 7 órakor.

Meteor mozgó műsora

Csak ma! Egy napig!
Izgalmas dzsungel film!

Itél a dzsungel

Főszereplők: Isa Miranda
Guszláv Diesel, Fosco Giachetti

Holnap:
A LÁTHATATLAN BILINCS

Előadások kezdete: egyenved 6 és egyenved 8 órakor.

Apolló filmszínház

Az idény leglátványosabb filmvígjátéka.

Sziámi macska

Főszereplők: Szelezky Zita
Billesi, Hajmássy, Erdélyi Mici

Előadások: 3-5-7, vasárnap délelőtt 11 órakor is.

Vioszínház

Ma 5 és 7 órakor a legnagyobb magyar filmoperett:

Zenélő malom

Fősz.: Szelezky — Szilassy — Dayka — Latabár — Vaszary

Piri — Csorós.

Bárdossy László ny. miniszterelnök megérkezett Debrecenbe

Ma délután 5 órakor tartja meg előadását az egyetem aulájában

Hirt adtunk már arról, hogy dr. Bárdossy László ny. miniszterelnök, a debreceni egyetemi ifjúság felkérésére szerdán délután előadást tart a Tisza István egyetem aulájában. Az előadás iránt a város előkelőségei és az ifjúság körében már napokkal ezelőtt rendkívüli érdeklődés nyilvánult meg.

Dr. Bárdossy László kedden este az Árpád gyorsautóbuszszal érkezett meg Debrecenbe. A pályaudvaron a fogadtatására megjelent dr. Csilléry András ny. miniszter, egyetemi tanár, a DEI tanárelnöke, továbbá vitéz Tóth János táblabíró, a Ker. Nemzeti Liga ügyvezető elnöke, dr. Kiss István, a Turul Szövetség országos fővezére, valamint Battai János vezetésével a Debreceni Ifjúság elnöksége.

Amint a sínautóbusz berobogott az állomásra, Bárdossy

László mosolygva szállt le a kocsiból s a perronon Csilléry András szívélyesen üdvözölte az érkező illusztris vendéget, akinek bemutatva a fogadására megjelent urakat. Ezután a vendég és kísérete autóra ült és szállására hajtott.

Dr. Bárdossy László a keddestét a Ker. Nemzeti Liga vendégeként a debreceni csoport vezetőjével töltötte, aki szükkőruha vacsorát adott tiszteletére. A vacsorán a megjelentek között elbeszélgettek, de semmi felkészítő nem hangzott el.

Szerda délelőtt a ny. miniszterelnök megtekinté Debrecen város nevezetességeit. Délután 5 órai kezdettel az egyetem aulájában megtartja nagy érdeklődéssel várt előadását, melyen csak a meghívottak és a DEI tagjai vehetnek részt.

Herczeg Ferenc válasza a debreceni Jótékony Nőegylet üdvözlésére

A Debreceni Jótékony Nőegylet legutóbbi választmányi ülésén — amint akkor jelentették — Sass Béláné elnök megemlékezett arról, hogy 1933-ban ünnepelte az egész magyar nemzet Herczeg Ferenc születési évfordulóját. Akkor a Jótékony Nőegylet téli ünnepélyén kitanú műkedvelőkkel adatta elő a Csokonai-színházban Herczeg Ferenc örökre ifjú színművét: a „Gyurkovics leányokat”. A bemutató előadásán — a darabot a nagy érdeklődésre való tekintettel háromszor kellett előadni — résztvett az illusztris író, Herczeg Ferenc is, akinek a megjelenése nagyban hozzájárult ahhoz, hogy az ünnepély teljes erkölcsi és anyagi sikert aratott.

A Jótékony Nőegylet Sass Béláné elnök indítványára most Herczeg Ferenc 80-ik születési

évfordulója alkalmából tisztelettel és legjobb kívánságai kifejezésével köszöntötte a kitanú író.

Herczeg Ferenc az üdvözlésre a következő levelet intézte Sass Béláné elnökhöz:

„Mély tisztelettel és hálás szívvel köszönöm a Jótékony Nőegylet választmányi ülésének jegyzőkönyvi kivonatát, mely oly megtisztelő formában emlékszik meg nyolcvanadik születésnapomról. Nagyon örülök, hogy a hölgyek szívesen gondolnak debreceni látogatásomra és biztosíthatom Méltóságodat, hogy én akkor feleldhetetlen benyomásokat hoztam haza Debrecenből. Midőn arra kérem Méltóságodat, fogadja a választmány melyen tisztelt tagjaival együtt hálám és tiszteletem kifejezését, vagyok lekötözött híve: **Herczeg Ferenc.**”

Megkezdtek a feketepiac megszabályozásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását

A képviselőház megszavazta a tanyai közigazgatás egyszerűsítését

Budapest, november 9. A képviselőház ülését vitéz Tórs Tibor elnök nyitotta meg egyenlő 11 órakor. A kormány részéről Kereszties Fischer Ferenc belügyminiszter volt jelen az ülésen. Napirend előtt Gosztonyi Sándor (nyilas) bejelentette mentelmi jogának megsértését. Folytatták a tanyai közigazgatás egyszerűsítéséről szóló belügyminiszteri törvényjavaslat májusban az országgyűlés elnapolásával megszakított tárgyalását.

Szöllösi Jenő (nyilas) a javaslatot jelenlegi formájában nem fogadja el. Vámos János (Délvidéki MEP) rámutatott arra, hogy a tanyavilágban igen fejlett az élet, majd kiemelte, hogy idegen uralom alatt a földműves lakosság, elsősorban a tanyalakosság ragaszkodott leginkább a nyelvéhez s szokásaihoz. A tanyalakosság felett múlt el a legkisebb nyom nélkül az idegen hatás.

A javaslatot elfogadja.

Serényi Miklós szólott fel, behatóan foglalkozott a tanyai közigazgatás módosításaival. Hangsúlyozta a jó útvonalak és távbeszélő hálózat kiépítésének fontosságát és kijelentette, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Ezután vitéz Kereszties Fischer Ferenc belügyminiszter emelkedett szólásra. Hangsúlyozta, hogy amikor hozzáfogott a közigazgatási reform kidolgozásához, elhatározta a tanyai közigazgatás kérdésének rendezését. A reform keretén belül bekezdett viszonyok azonban egy nagy átfogó reform megvalósítását nem tették lehetővé és nem tették indokoltá. Ennek következtében arra a felfogásra jutott, hogy az átfogó reformból kiszabadítja a tanyai problémát és ezt önállóan oldja meg. A törvényjavaslat legfőbb célja, hogy leküzdje azt az ellenállást, amelyet a tanyai világgal rendelkező városok részéről eddig a ta-

nyakról való gondoskodás tekintetében tapasztalni lehetett és biztosítani lehessen a tanyavilág korszerű közigazgatását. A javaslat közigazgatási fejlesztésében három állomást jelölt meg: az egyszerű, az utazó városi közigazgatást, állami kirendeltséget és a tanyai község alakítását. A belügyminiszternek a szabályrendeletek alkalmazásából folyó beavatkozási joga az autonómia jogát nem sérti. A tanyai építkezések korlátozásáról szólva, a belügyminiszter kiemelte, a célja nem az, hogy egy csapásra megszüntüljön a tanyai település, hanem az, hogy lassú fejlődés nyomán a településeket tanyai központokká építsék ki és így létesüljön egy korszerű egészséges közigazgatási centrum, amely biztosítaná a kulturális élet lehetőségét is.

Kétségtelen, hogy ennek a közigazgatási rendszernek a kiépítése bizonyos teherrel fog járni az érdekelte városokra és községekre. Természetes, hogy segítségre gondoskodás történik. Ezen a téren számítani kell a községi segélyalapra is és a város részéről is bizonyos bevételi források biztosítására, de elsősorban az érdekelte városoknak és községeknek erőfeszítéseket kell tenni az előadottak előterjesztésére. A javaslat csak első lépés, amely meg akarja indítani a tanyai élet továbbfejlesztését.

A Ház ezután a javaslatot elfogadta.

Napirend szerint következett az egyes külföldiakkal való kereskedelmi és forgalmi viszonyainknak rendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása, amelyeket röviden Szeder József ismertetett. A Ház a javaslatot hozzászólás nélkül elfogadta.

Következett a nemzeti gazdálkodás rendjét zavaró egyes cselekmények szigorú büntetéséről szóló javaslat tárgyalása. A javaslatot Tornyos György előadó ismertette. A törvényjavaslatnak az a célja, hogy az árdírgátlás visszaéléseit az eddigi jogszabályokban megszabott büntetéseknél súlyosabb büntetésekre. A visszaélések kiküszöböléséhez elsősorban a társadalom erkölcsi segítsége kell és az, hogy figyelemmel a nehéz viszonyokra, tanuljunk lemondani, áldozatos magatartást tanúsítani és fegyelmelzen állni a közellátás szolgálatában. Kérte a javaslat elfogadását.

Az előadó beszéde után a vita első szónokaként Nagy László emelkedett szólásra. A Magyar Megújuló Nemzeti Szocialistapárt Szövetség első szónoka a törvényjavaslat kapcsán behatóan foglalkozott a közellátási helyzettel. Bejelentette, hogy a javaslatot a bizottsági tárgyaláson módosítani kívánja, a törvényjavaslatot pártja nevében nem fogadja el. Nagy László felszólalását Radocsay László igazságügyminiszter is végig hallgatta.

Röviddel 2 óra után Krudy Ferenc elnök napirendi indítványt tett, melynek értelmében a Ház az ülését szerdán délelőtt 10 órakor folytatja és bejelenti hogy a napirend után az interpellációkra tér át. A Ház ülése egyenlő 3 órakor ért véget.

Burgonyakiosztás

Az utóbbi időben beérkezett burgonyaszállítmányok lehetővé teszik, hogy a burgonyajegy további szelvényét beválthassuk.

Ezért november hó 11-től a burgonyajegy 9. számú szelvényére 3 (három) kg. burgonyát lehet vásárolni.

A burgonyajegy 9. számú szelvénye november hó 25-ig érvényes.

A burgonyát árusító kereskedők a beváltott 9. számú burgonyajegy-szelvényeket november hó 28-án. pénteken számolják el.

Polgármester

Mától kezdve

tizenegy debreceni üzletben lehet vadhúst hatósági áron vásárolni

Közöljük a kijelölt vadhúskereskedők nevét és címet

A Debreceni Újság—Hajduföld elsőnek számolt be arról, hogy a hűselltatási nehézségek leküzdésére Szilassy László főispán kezdeményezésére Debrecenben megszervezték a vadhús-ellátást. Mint ismeretes, a főispán még november 3-án értekezletre hívta össze Debrecen és a Tiszántúl vadkereskedőit és más érdekelte cégeket és velük tartott megbeszélés alapján részletesen kidolgozták a Debrecen s a város határában lőtt vadak Debrecenbe irányítását és itteni forgalombahoztatását.

Az értekezleten döntés történt a vadhúst árusító debreceni üzletek és kereskedők kijelöléséről is. Tizenegy üzletet vettek számításba ennek során, még pedig úgy, hogy a város különböző részein lakó fogyasztók könnyen hozzájuthassanak a vadhúshoz.

A kijelölt vadhúskereskedők a következők:

1. *Hangya* fogyasztási és értékesítő szövetkezet Piac-utcai üzlete,
2. a *Hangya* Rózsa-utcai üzlete,
3. a *Hangya* Péterfia-utcai üzlete,
4. a *Hangya* Csapókeri üzlete,
5. a *Hangya* baromfiértékesítő telepe, a Diószegi-úton,
6. *Köztisztviselők* szövetkezetének Vár-utcai üzlete,

7. *Köztisztviselők* szövetkezetének Kossuth-utcai üzlete,
8. *Kontsek* Géza fűszerkereskedő, a Kossuth-utca,
9. *Madar* István fűszerkereskedő, Bocskai-tér 1.,
10. *Varga* Gáborné vadkereskedése, Simonffy-utca 2.
11. *Skót-Magyar* Kereskedelmi Rt., Külsővásártér 15.

Ezekben az üzletekben a mindenkori hivatalos áron bárki vásárolhat vadhúst és pedig első sorban nyulat, vadlibát és fácánt, később azonban, amikor annak az ideje elérkezik, másfajta vadakat is.

Szilassy László főispán nagy súlyt helyez arra, hogy a jövőben a Debrecenben és környékén lőtt vadak ne kerüljenek el más helyre, sőt az irányban is lépéseket tesz, hogy messze környékről is Debrecenbe irányítsák a vadhúst.

A tizenegy kijelölt üzletben ma már megkezdik a vadhús-árusítást. Debrecen háziasszonyai, akik az utóbbi időben a legnagyobb nehézségek előtt állottak a hűsbeszerzéssel kapcsolatban, a legnagyobb örömmel fogadták Szilassy László főispán hathatós és gyors intézkedését. Most már minden remény meg van arra, hogy a vadhús forgalombahozatalával Debrecen város hűselltatásában nagy mérvű javulás fog bekövetkezni.

Évek nehéz küzdelmei után egyensúlyba jutott a debreceni kollégium számadása

A kollégiumi igazgatótanács ülése

A tiszántúli református egyházkerület őszi közgyűlését megelőzően a kollégium igazgatótanácsa tegnap délelőtt tartotta ülését, amelyen előkészítették, javaslatokkal látták el a kollégium ügyeit az egyházkerületi közgyűlési tárgyalásra.

D. dr. Révész Imre püspök és báró Vay László főgondnok elnöklése alatt jelen voltak a tagok közül: dr. Kölcsey Sándor, Debrecen város polgármestere, dr. Balogh Sándor városi tb. főjegyző, Uray Sándor m. kir. kormányfőtanácsos, volt egyházkerületi főjegyző, dr. Juhász Nagy Sándor, a debreceni egyház főjegyzője, dr. Erdős Károly egyetemi tanár, dr. Erdős József, a kollégium ügyésze, dr. Papp Károly ny. egyetemi tanár, Papp Ferenc, a Dóczy-intézet igazgatója, Jóna István földművelésügyi miniszter, a főgimnázium igazgatója, Pétery Zoltán, a kollégium igazgatója és mások.

Most jelentették be a kollégium igazgatótanácsának, hogy főmunkatársú Kormányzó Urunk 75-ik születésnapja alkalmából Debrecen városa nagyszabású kollégiumi Horthy-árvaalapítványt létesített. Mint ismeretes Debrecen városa tíz hadiárva felvevő s azokat a kollégiumban taníttatja.

D. dr. Révész Imre, az elnökölő püspök meleg hangon mondott köszönetet Debrecen városának és a jelenlévő dr. Kölcsey Sándor polgármesternek ezért a történelmi felelősség.

nagylelkű alapítványért. Nagy örömmel vették tudomásul, hogy évek nehéz küzdelme után a kollégium számadása egyensúlyba jött.

Köszönettel fogadták a debreceni egyháznak azt a nemes elhatározását, hogy az évi fenntartói segélyt nyolcezer pengőre emelte.

A kollégium tűzkárbiztosítását a rendkívüli viszonyok folytán hetven százalékkal felemlik.

A kollégiumi tápintézet felügyelő-tanárává Gacsájl Géza gimnáziumi tanárt választották meg. Nagy József tápintézeti gondnokot pedig véglegesítették állásában.

Felhatalmazást adtak a püspöknek, hogy a kollégiumi akció terhére szegény ifjakat segíthessen főként kedvezményes, mérsékelt tápintézeti díjak engedélyezésével. Nagy multjához való hűségét méltóképpen ápolja és őrzi még a rendkívüli viszonyok között is ez az ősi alma máter, amely a szegény diákokat is mindenkorszeretettel ültette keblére.

Dr. Vasady Béla igazgató a felkészítőintézetet, dr. Péter Zoltán igazgató a tanárképzőintézetet tették meg részletes beszámoló jelentésüket.

Miután dr. Ember Ernőt ki-nevezték a gyakorlóiskolába igazgatónak, helyette Mester Istvánt választották meg a főgimnáziumi igazgató helyettes-tisztségre.

A kollégium nagykönyvtár

jelentése kapcsán megleghangú tevékenységű dr. Vargha Zsigmond egyetemi tanár, aki mint könyvtárnok, harminc éven állt a nagykönyvtár élén sokat tett annak fejlesztése érdekében. Maradandó érdeme: mint mindenkor, úgy most is lelkes elismerésre és hálás méltánvásra találtak.

A tisztántúli református egyházkerület jog- és pénzügyi bizottságának ülésén kedden délután többek között tárgyalta a teológusoknak nyújtott segélyek emelését. Ennek értelmében a jövőben a teológusok nagy többsége ingyenes hallgató lesz.

Szóba került egy egyházközségi női missziói tükör beállításának feladata a nők közötti missziói munka lesz.

A pénzügyi bizottság a továbbiakban folyó ügyeket tárgyalta.

Saját szekere ütötte el a gazdát, akit súlyos belső sérüléssel szállítottak a klinikára

Súlyos kimenetelű szerencsétlenség történt kedden délután 4 óra tájban a Szoboszló-úti sorompó közelében. Nemes Péter 36 éves Ebespuszta 52. szám alatti lakos az egyik vendéglőben iszogatott. Közben észrevette, hogy a vendéglő előtt levő lovas valójól megvadultak, szekereivel elindultak az országúton. A gazda utána iramodott a szekér-

nek és sikerült is elérni, sőt megelőzte, amikor azonban meg akarta fékezni a lovakat, az uton megbotlott és a szekér elmozdult. Egy arra haladó autó vezetője eszméletlenül állapotban találta rá a szerencsétlen gazdára, akit a mentők súlyos belső sérülésekkel szállítottak be a debreceni klinikára. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

nek és sikerült is elérni, sőt megelőzte, amikor azonban meg akarta fékezni a lovakat, az uton megbotlott és a szekér elmozdult. Egy arra haladó autó vezetője eszméletlenül állapotban találta rá a szerencsétlen gazdára, akit a mentők súlyos belső sérülésekkel szállítottak be a debreceni klinikára. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

nek és sikerült is elérni, sőt megelőzte, amikor azonban meg akarta fékezni a lovakat, az uton megbotlott és a szekér elmozdult. Egy arra haladó autó vezetője eszméletlenül állapotban találta rá a szerencsétlen gazdára, akit a mentők súlyos belső sérülésekkel szállítottak be a debreceni klinikára. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

nek és sikerült is elérni, sőt megelőzte, amikor azonban meg akarta fékezni a lovakat, az uton megbotlott és a szekér elmozdult. Egy arra haladó autó vezetője eszméletlenül állapotban találta rá a szerencsétlen gazdára, akit a mentők súlyos belső sérülésekkel szállítottak be a debreceni klinikára. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

nek és sikerült is elérni, sőt megelőzte, amikor azonban meg akarta fékezni a lovakat, az uton megbotlott és a szekér elmozdult. Egy arra haladó autó vezetője eszméletlenül állapotban találta rá a szerencsétlen gazdára, akit a mentők súlyos belső sérülésekkel szállítottak be a debreceni klinikára. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

nek és sikerült is elérni, sőt megelőzte, amikor azonban meg akarta fékezni a lovakat, az uton megbotlott és a szekér elmozdult. Egy arra haladó autó vezetője eszméletlenül állapotban találta rá a szerencsétlen gazdára, akit a mentők súlyos belső sérülésekkel szállítottak be a debreceni klinikára. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

nek és sikerült is elérni, sőt megelőzte, amikor azonban meg akarta fékezni a lovakat, az uton megbotlott és a szekér elmozdult. Egy arra haladó autó vezetője eszméletlenül állapotban találta rá a szerencsétlen gazdára, akit a mentők súlyos belső sérülésekkel szállítottak be a debreceni klinikára. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

nek és sikerült is elérni, sőt megelőzte, amikor azonban meg akarta fékezni a lovakat, az uton megbotlott és a szekér elmozdult. Egy arra haladó autó vezetője eszméletlenül állapotban találta rá a szerencsétlen gazdára, akit a mentők súlyos belső sérülésekkel szállítottak be a debreceni klinikára. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.



A világ legizgalmasabb dolga a horgászás, - mondja Károlyi István, aki katonának készült és színész lett

A „Rákóczi nótája” című új magyar filmben mint filmszínész is közelesem bemutatkozik Debrecenben

Évadelő társulatszervező újról annakidején táviratilag értesítette Belezna Unger István igazgató a Debreceni Újságot, hogy színházhoz leszerződött Károlyi Istvánt, a budapesti Vigszínház kitűnő tagját, aki a nyár folyamán Kiss Ferenc és a kolozsvári Fülöp Kató társaságában Gerald „Szeretni” című darabjában mutatkozott be hosszú évek után ismét a debreceni publikumnak.

Mert Károlyi István voltaképpen nem volt ismeretlen Debrecenben. Annakidején Kardoss Géza színházvezetése alatt fél esztendőig volt tagja a Csokonai színháznak. Igaz, hogy azóta eltelt jónéhány esztendő, de azért sokan vannak a színházlátogató közönség körében, akik ebből az időből emlékeznek rá. Azóta, hogy Károlyi búcsút mondott Kardoss Géza színházának, a művész érdekes és regényes utat tett meg. Kedves és szép emlékekkel gazdagodva tért most vissza azokra a vidékekre, amelyek már meghitt ismerősei, amelyek visszahívták, azokhoz a reflektorlámpákhoz, amelyek első színészeiben ontották rá pályájának fényét.

Mikor, hogy is kezdődött... erről beszél Károlyi István...

— Mikor? — emlékezik — ezt talán el is hagyhatjuk. Amikor valaki van a negyvenes, nem szívesen szeret a múlt időre emlékezni. Annakidején Pesten, az Országos Színházezület iskolájában jártam. Járer Pállal, Péger Antallal, Ungvári Istvánnal kezdtem s első szerződésemet a Fővárosi Operettszínházhoz kötöttem. Onnan vidékre, Pécsre mentem, majd 1928-ban szerződtem Kardoss Gézához Debrecenbe s egy főszerzőt töltöttem itt. Később, az erdélyi városokat jártam be, Kolozsvárt, Nagyváradot s nemcsak az általános dekonjunktúrára való tekintettel felhagytam a színészettel s

más pályán működtem huzamos ideig a Délvidék felszabadulásakor, mint katoná — mert katoná voltam — találkoztam Kardoss Gézával, akitől annakidején haraggal váltam el. Kibékültünk természetesen s az ő búné hogy három éve fűből visszakerültem a színészetbe. Akkor úgy volt, hogy hozzám, Szegedre megyek, végül mégis Győrbe szerződtem, ahonnan tavaly a Vigszínház költött le... Sikeres évem volt a pesti, játszottam egy két főszerepet, így az Utódban Csorós Gyulával és a Manderlein ház asszonyában, amit Debrecenben is én fogok rendezni. Ez után a sikeres pesti év után jöttem Debrecenben, Unger István direktorhoz.

Azt mondják, Károlyi István élet-története, mint magán embernek is rendkívül érdekes és változatos volt. Erről érdeklődünk tőle.

Tulajdonképpen katonának készültem s a nagyváradi honvéd hadapród iskolába jártam. Részt vettem a kisvilágháborúban és most mint hadnagy résztülök a hadi ékítményekben. Sokat utaztam, bejártam Európát, Afrikát s így természetes, hogy több nyelvet megtanultam. Először, hogy mint színész, eredetileg operatársaknak készültem. Clemens Craus, a bécsi opera igazgatója is meghallgatott és nagy jóvót jósolt. Közben a hangom tönkrement, de még van egy íci-pici belőle.

— Arról kérdezzük, milyen érzéssel jött Debrecenbe, ismét?

— Ami az ittenieket illeti, Debrecenben még nem játszottam el eddig azt a nagy szerepet, ami tulajdonképpen bemutatkozásomat jelenti. Most kerül majd bemutatásra a Manderlein ház asszonya, amelynek én leszek egyik főszereplője. Különben is nagyon jó szereposztásban kerül színi a darab. Én rendezem a előadást, amit szeretnék vizsgáztatni a nézőre emelni. Továbbá játsznai fo-

gom közelesem a „Pekete Péter” címszerepét, ami karakterbonviváni figura.

Kiderül végül, hogy Károlyi István a filmpályák környékén sem ismeretlen. Eddig 15 filmben játszott kisebb nagyobb szerepet s a nyáron forgatott Rákóczi nótája című nagy produkcióban is jelentős szerepet kapott. Egyetlen szenvedélye a horgászás s az egyetlen, amit Debrecenben hiányol, az, hogy nincs víz. De azért nem esik kétségbe, mert szeptember óta két ízben látogatott ki a Hortobágyra és a csanakázó tóhoz is ki-kiruccan. Igaz ugyan, hogy ott eddig csak néhány béka volt az eredmény. Az a véleménye, hogy a legizgalmasabb dolog a világon a horgászás. (Különösen, ha nincs horgászási engedélye az embernek!)

Kassa nagy ünnepe

Kassa, nov. 9. Kassa város társadalmi örösi lelkesedéssel készül hazatérése 5. évfordulójának megünneplésére. Az üzletek kirakatait a Kormányzó Úr és a kassai honvédség bevonulásának fényképeivel díszítik fel. Minden előkészület megtörtént. November 11-én megtartandó nagyszabású felszabadítási ünnepségen a társadalmi egyesületek, iskolák, hivatalok, intézmények zászló alatt vonulnak majd fel az Országzászló elé, hogy meghallgassák Kállay Miklós miniszterelnök ünnepi beszédét.

Borosphárral febeütötte társát, mert az borral leöntötte

Katona István józsa megröszölve a csendőrségen feljelentést tett Boros István ellen, mert az italozás közben egy borosphárral úgy febeütötte, hogy 20 napon túl gyógyuló sérülést szenvedett. A feljelentés alapján a csendőrség megindította a nyomozást és ennek során kihallgatták Boros Istvánt is. Boros elmondotta, hogy az este 11 órákban betért az egyik vendéglőbe és ott találta Katona Istvánt. Több pohár bort fogyasztottak el, amikor Katona borral leöntötte. Erre annyira dühös lett, hogy a kezében lévő borospharat Katona fejéhez vágta. Boros István ellen súlyos testisértés miatt indítanak eljárást.

Háromévi fegyházbüntetésre ítélték egy debreceni napszámot

Kádás Sándor 51 éves debreceni napszámos tízrendbeli lopás büntelével vádolva került a törvényszék dr. Jóna-tanácsa elé, mert a vádiral szerint szűkösben lévő lársával egyült Debrecenben több kisebb belőrést követett el. A legelső esetben ruhamentőket loptak és azt eladták. A most megtartott főtárgyalás során Kádás Sándor töredelmes beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy többször volt büntetve és így nem tudott rendes állásba elhelyezkedni. Ez kényszerítette arra, hogy lopásból tegesse életét. Minden lopást beismer és elmondta, hogy az utolsó lopást a Komlóssy-úton követte el, de amikor hazafelé akart menni, egy rendőr igazolta és elfogta. A tanak kihallgatása után a törvényszék Kádás Sándort tízrendbeli lopás büntetésében mondta ki bűnösnek és háromévi fegyházbüntetésre ítélte.

Rajta kívül többen orgazdaság vétségével kerültek a vádlottak padjára. A törvényszék az orgazdák bűnösségét is megállapította s Rácz Jánosné 5, Erdős Gábor 7, Mák Ferencné 7, Mák Ferencné 15 és Fanó Jánost 5 napi fegyházbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

A debreceni husiparosok új megoldást keresnek a vágómarha átvételének és vágásának lebonyolítására

A debreceni henteszakosztály Szilágyi József elnök elnöklétével ülést tartott. Jelen voltak: Ory Lajos elnök, László Árpád szakosztályi jegyző, továbbá Minya István, Böde Gyula, Szücs Béla, Szabó Károly, Oláh János, Markovics Sándor, Szücs István, Szathmáry Sándor és még nagyszámmal a tagok közül.

Szilágyi József elnök szíves szavakkal üdvözölte a megjelenteket. Bejelentette, hogy időközben a szakosztály tagjai közül elhunytak Szilágyi László és Szegedy József hentesmesterek, továbbá Pávay György, a szakmecsoporthoz alkalmatlanság. Kopsorsójukra koszorút helyeztek és emlékkönyvet egyperces felállással áldoztak.

Felolvasták a múlt ülés jegyzőkönyvét, amelyet Kiss Lajos, Pánya János és mások hozzászólása után némi módosítással elfogadtak.

Szilágyi József elnök bejelentette, hogy a szakosztály megbízása folytán Szathmáry Ferenc és Oláh János társaságában Budapesten járta a közellátásügyi minisztérium illetékes húsipari osztályánál az árkérdés rendezése ügyében. Később azt az értesítést kapták, hogy ebben a formában a kérelmet illetékes ténnyezők nem teljesíthetik s így a beadványt át kell dolgozni. Ez meg is történt s most várják ennek az újabb kérelemnek az elintézését.

Közben Szegeden is járt a meggyőződött arról, hogy ott is ugyanolyan panaszok vannak az árkérdésben, mint itt, sőt úgy látja, hogy ország-szerte sérelmesnek tartják a helyzetet. Eppen ezért azt javasolja, hogy amennyiben a szakosztály beadványa kedvező eredménnyel nem járna, úgy országos mozgalmat kezdeményezzenek az árkérdés rendezése érdekében.

Szilágyi József elnök beszámolt arról is, hogy a megállapított fuvarbér mellett fuvarosokat alig lehet kapni. Ez is nagyon megnehezíti a húsiparosok helyzetét s megfelelő módon ezt a kérdést is meg kell oldani.

Ezután rátértek az ülés legfontosabb tárgyára. Felolvasták a Magyar Húsiparosok Szövetkezete (MAHUSZ) igazgatóságának beadványát, amelyben közli, hogy felmondja a vágómarhák átvételének és levágásának lebonyolítását s ajánlja, hogy a szakosztály a marhavágást vegye házikézelésbe és a keresztülvételére válasszon egy intézőbizottságot.

Ugyancsak kéri a MAHUSZ azt is, hogy a sertésüzletet is rendezzék, mert a nagyvágók ráfizetnek.

A kérdés körül nagy vita indult meg.

Szilágyi József nyomatékosan hangsúlyozta, hogy maga is tarthatatlannak találja a helyzetet. Sajnálatos, hogy napbiztosul kirendelt hentesek jó része nem teljesíti kötelességét, nem jelenik meg s így az ellenőrzés hiányos, a husnál hiányok mutatkoznak, ami gyanúsításokra nyújthat tápot s a felhalmozott munkát a MAHUSZ nem bírja, miután a marhavágást is jelenősen megnövekedett.

Girgás Béla szerint azokat a napbiztosokat, akik nem jelennek meg kirendelésük esetén, egy hélig kikélné zárni a húselosztásból.

Szilágyi József elnök megjegyzi, hogy terrorizálni a közös munkára nem lehet. Ilyen erbszakos eljárással nyugodt helyzetet teremteni tilgha tudnak.

Markovics Sándor szerint a városi Közélemezési Hivatalt kellene felkérni a napbiztosoknak kijelölésére. Szücs István úgy véli, hogy a ne-

heziséget az okozza, hogy nagyobb számú marhát kell most átvenni s ezzel a munkával a nagyvágók nem tudnak megbirkózni, mert kevesen vannak hozzá. A megoldás tehát csak az lehet, hogy a nagyvágók számát is ki kell bővíteni s azután meg kell velük állapodni.

Ory Lajos leszögezi, hogy a húsiparosság szomorú helyzetbe került. A marhahús árát rosszul állapították meg s ezért az árdiferencia elkerülhetetlen. Már most az a baj, hogy vannak hangok, amelyek szerint egyesek ezt a ráfizetést nem akarják vállalni.

Oláh János, Szabó Sándor, Kiss Lajos, Minya István és mások hozzászólása után kibontakozásként azt a javaslatot fogadták el: tárgyalnak a nagyvágókkal, hogy azok a sertésnagyvágókkal fuzionálva vállalják a marhavágást és vágás lebonyolítását. A tárgyalás végett kiküldött bizottság tagjai a szakosztály én a MAHUSZ elnökségén kívül a következők: Szabó Sándor, Szücs István, Kiss Lajos, Böde Gyula, Erdei II. János, Bökönyi György, Oláh János, Oláh Miklós, Markovics Sándor, Fülepusztai Gusztáv.

Szilágyi József elnök kijelenti, hogy bármilyen formát is választanak, a ráfizetéssel mindenképpen számolni kell. Felvetette Szücs István azt a kérdést is, hogy a város adjon feldolgozásra is marhahúst a húsiparosoknak. Evégből már nagyobb küldöttségben elfártak a városnál, azonban eredmény nélkül, mert a város felvágottak készítésére nem ad húst a húsiparosok részére. Öszintén megmondja, hogy amikor ők is hibáztatják a hatóságokat lefelé és lefelé, egyes húsiparosok ellen panaszok merültek fel.

Ilyen rendellenységnek, bár az csak egyesek részéről fordulhatott elő s általánosítani semmiképpen sem lehet, egyáltalán nem szabad megökönni. Erre mindnyájunknak vigyázni kell.

Kiss Lajos rendkívül szomorúnak és sajnálatosnak tartja, hogy ilyen jelenség előfordulhatott. Az egyik-két megtevédd emberrel szemben legérellyesebben kell fellépni, ki kell rekeszteni azokat magunk közül, mert miattuk nem viselheti az egész szakma az ódiomot. Ugyis sok és általában gyanúsításoknak vannak kitéve.

Pánya Lajos felhívja a figyelmet arra, hogy a vágómarha átvétel és vágás lebonyolítására nagyobb tökére is szükség van, amit maguk a tagok is rendelkezésre bocsáthatnak. Javasolja, hogy minden tag kétféle húskontingensének árát előre fizesse be, mert aki ennek eleget nem tesz, az árut nem kap.

A szakosztály több felszólalás után egyhangúlag elfogadta a javaslatot.

KIKAPTA KEZÉBŐL ELELMISZERJEGYEIT ES MEGSZÖKÖTT AZOKKAL

Vakmerő tolvajlás történt a múlt nap a Csapó-utcán. Dobó András, Nagymacs 71-73. szám alatti lakos bejött Debrecenbe, hogy elelmiszerjegyeit beváltssa. A Csapó-utcán az egyik utcán árusnál cérnát vásárolt. Egyik kezében a pénzt tartotta, a másikkban pedig 11 darab elelmiszerjegyet. Egy óvatlan pillanatban egy arra haladó férfi kikapta a gazdálkodó kezéből az elelmiszerjegyeket és elszaladt azokkal. Dobó András kábálmi kezdett és üldözöbe vette a férfit, aki azonban a tömegben eltűnt. A rendőrség most keresi a vakmerő tolvajt.

Hétfőn délben a legérdeklőbb közli a helyi sporteseményeket



Hétfőn délen a legérdeklőbb közli a helyi sporteseményeket

Bornemisza Géza iparügyi miniszter fogadta a debreceni csizmadiamesterek Galamb Ferenc ipartestületi elnök által vezetett küldöttséget

Munkaalkalmat biztosítanak a csizmadiamestereknek

A Debreceni Újság—Hajdúföld számos alkalommal és nyomtatékosan rámutatott arra, hogy ezek a háborús, rendkívüli gazdasági viszonyok a lábélkészítő ipart, főként a csizmadiamestereket sújtják a leg súlyosabban. A szigorú anyag-gazdálkodás folytán a polgári lakosság lábél ellátására csak korlátozott anyagmennyiség állott rendelkezésre s ebből is csizmadiamesterekre igen szűkösösen jutott. Ennek következtében derék csizmadiamestereink bizony csak keveset dolgozhattak s nagy lemondással tarthaták fenn magukat és családjukat.

Erthető, ha gyűléseiken segítséget, támogatást kértek, hiszen ezek a nehéz idők már még azokat is szorongatott helyzetbe hozhatták, akiknek volt egy kis megtakarított tőkékük a jobb világból, mert lassan-lassan azt is fel kellett élniük. Galamb Ferenc, az ipartestület agilis elnöke, teljesen átértézte ezt a mostoha sorsot s Szabó Gáborral, a csizmadiaszakosztály elnökével együtt mindent elkövetett, hogy ezen valamiképpen enyhítsen.

Sikerült is kivívni azt, hogy ezek a régóta munkára váró debreceni csizmadiamesterek négyezer pár munkásizmára kaptak megrendelést. Az anyagot azonban mindeztideig csak részben kaphatták, leg hozzá s a fontos felsőbőr és egyéb hozzávalók még hiányoztak. Hogy ennek kiutalását is megsürgessék, Bornemisza Géza iparügyi miniszterhez fordultak.

Bornemisza Géza minisztert magukénak vallják a debreceni iparosok. A legnagyobb bizalommal, őszinte nagyrabecsöléssel vannak iránta, hiszen több-

sör megfordult itt közöttük s közvetlen szavaiból mindig jólesően csendült ki az iparos-ság iránt való nagy jóakarata. És Bornemisza Géza is mindig a legmeszebbmenő figyelemmel van a debreceni iparosság iránt.

Most is a legszívesebb előzékenységgel fogadta a debreceni csizmadiamesterek kiküldöttét: Szabó Gábor szakosztályi elnököt és Szilágyi Márton szakosztályi jegyzőt, akiket Galamb Ferenc ipartestületi elnök vezetett az iparügyi miniszter elé. Bornemisza Géza meghallgatta a csizmadiamesterek kívánságát, amely arra irányult, hogy megkapják a munkásizmák elkészítéséhez szükséges felsőbőrt és egyéb hozzávalókat is, hogy így megkezdhessék a nehezen várt munkát. Bornemisza Géza miniszter megígérte, hogy kérésük sürgős teljesítése érdekében közben fog járni a közellátási miniszterrel s érdeklődéssel kíséri az ügy menetét.

Galamb Ferenc ipartestületi elnök ezután még a Lábél Köz-pontnál is egyengeltte a csizmadiamesterek anyagellátási ügyé-nek útját.

Alig hogy Galamb Ferenc ipartestületi elnök s a csizmadiamesterek küldöttsége Budapest-ről hazatért, tegnap már itt volt Debrecenben a közellátási minisztériumtól egy tisztviselő, aki itt a helyszínen részletbe-menően is meghallgatta a csizmadiamesterek kívánságait és tüzetesen is felvette az anyag-szükségleteket. Remélhetőleg most már mihamarabb és jó vé-géhez ér ez anyagkiutalási kö-relem: megkaphatják a szüksé-ges hozzávalókat s dolgozhat-nak a jelentős munkán a debre-ceni csizmadiamesterek.

Szatmáron elfogták a debreceni rendőrség fogdájából megszökött Varga János cigányt

Szökése után Nagykároly környékén fosztogatót

Néhány nappal ezelőtt hírt adtunk arról, hogy a debreceni rendőrség fogdájából két őrizet-be vett bűnöző megszökött. A tolvajoknak sikerült kifizetni a cella vasrácsát, kimászták az udvarra, majd a kőkerítésen át elszöktek. Elfogatásukra ország-gos körözés indult meg, amely most eredményre is vezetett. — Szatmári híradás szerint az ot-tani rendőrség elfogta az egyik szökevényt, nevezetesen Varga János cigánylegényt, de ugyan-ekkor lebukott nemrégiben szer-zett „kollégája” is, Rafael Fe-renc cigánylegény.

Az eset előzményeihez tarto-zik, hogy egyidőben Hajdú vá-rmegye és Nagykároly környé-kének lakosságát sorozatos éj-zsakai betörések tartották rette-gésben. A csendőrök megfeszít-tett nyomozás után elfogták Varga János cigánylegényt, kit a debreceni rendőrség fogházá-ba kísérték. Varga a szökés után felült a szatmári sebesvo-natra. Polgári ruhában volt, szürke kabátban és büggyös csizmanadrágban, tehát senki-nek sem tűnt fel a feketeképű utazó. A szökevény a vonathan is tolvajlásához folyamodott, be-

lopódzott egy II. osztályú fül-kébe és onnan egy alvó hölgy ridiküljét emelte. A zsákmány nyál Gyüvésnél szállott le a vo-natról, itt azonban legnagyobb meglepetésére csak 8 pengőt tal-lalt a ridikülben. Gyüvésen az-tán összetalálkozott Rafael Fe-renc sármunkás cigánnyal. Ci-gányul kezdtek beszélgetni és mikor rájöttek, hogy mindket-ten bűnözők, elhatározták, hogy betöréseket fognak elkövetni. Rafael tanácsára Nagykárolyba kutyagoltak el. Itt az egyik ház ablakát Varga betörte, bemá-szott a lakásba és míg Rafael falazott neki, 3000 pengő értékű ruhaneműt csomagolt össze. Egy másik házból nagymennyiségű élelmiszert loptak. Félték azon-ban, hogy a nagy csomag feltü-nést kelt, ezért az élelmiszereket egy szemétdomb alá elásták. Nagykárolyban egy tehervo-natra lopózkodott fel a két ci-gány és így jutott el Szatmárra. A cigánynegyedben szálltak meg. Varga Aranka nevű ci-gányasszonynál. Míg aztán alud-tak, a fáradalmakat pihenték ki a vendéglátó cigányeszlád a lo-pott fehérmű nagyrészt el-lopta tőlük. Reggel aztán a meg-

maradt holmit értékesíteni akar-ták. Ekkor fűlelték le a szat-mári rendőrség detektívjei őket. A kihallgatás alkalmával Var-ga János beismerő vallomást tett. Igen sok ízben volt büntet-ve súlyos börtönbüntetéssel. — Legutóbb Nyíregyházán köve-tett el egy nagyszabású betörést amelyért elítélték, de sikerült megszökni a börtönből. Debre-cenbe került ekkor, ahol a ci-gánybetörő banda vezére lett. Beismerte, hogy összesen 8 be-törést követett el, 90 ezer pen-gő értékben Hajdú megyében és Szabolcsban.

Rafael az egész országot ra-bolta végig. Összesen 12 évet ült az ország különböző fegy-házáiban.

Varga Jánost a szatmári nyo-mozás lefolytatása után vissza-kísérték Debrecenbe a további eljárás lefolytatása céljából.

Nagyszabású irodalmi és zenei estet rendez a DEI

Folyó hó 13-án, délután fél 5 órai kezdettel nagyszabású iro-dalmi s zenei est kerül lebonyo-lításra a DEI rendezésében, az egyetemi aulában. Az esten sok neves irodalmár hallunk majd, így Sinka István és Főjja Gé-zát. Közreműködnek még Ujla-ky László, a budapesti Nemzeti Színház tagja, Szabó Klára, a kolozsvári Nemzeti Színház tag-ja, Endre Béla, a budapesti Operaház tagja, Szabady István a kolozsvári Operaház tagja, a Szegei Egyetemi Ifjúság sza-valócsoportha, valamint nógrád-megyei népzenevezek.

Az estre jegyeket elővetelben 1—5 pengőig terjedő áron, a Harmathy könyvkereskedésben lehet vásárolni, mindenkép dél-előtt 12—fél 2 óráig, délután 4—5 óráig.

A nyilastelepi református nőszövetség nagyszerű teasesztje

A teljes siker jegyében zajlott le a nyilastelepi református nőszövetsé-g vasárnap esti teounnepélye. A nyilastelepi kultúrház terméi teljes egészében betöltötte az érdeklődő közönség.

A megnyitó beszédet Sipos Ká-roly lelképásztor mondotta, aki köz-vetlen és lelkes szavakkal szólott az egybegyűlethez. Beszédében örö-mét fejezte ki, hogy milyen szép és nagyszerű munkára képes egy kis közösség, mint például a nyilaste-lepi hívők serege is.

Beszéde után Mányai Eva leány-köri tag adott elő egy vallásos költeményt. Majd három leánykőri tag „Az én kicsinyeim” című egy-terelvényszerű darabot adta elő igen tehetségesen.

A teates kiemelkedő pontja Papp Imre lelképásztor előadása volt, melyben meleg szavakkal adózott a magyar nőknek, akik hűséges segítőtársuk a férfiaknak ebben a nagy világházküzdőben. Nagy öröm töltötte el, hogy ismét részt vehetett a nyilastelepi egyházköz-ség eme megmozdulásán, ahol hosszú ideig volt lelképásztor.

Papp Imre lelképásztor lenyűgő-ző beszéde után két leánykőri tag Katalin és Radocsi Erzsébetp m kis párbeszéde következett.

Majd „A párnák megszólalnak” című kis egyfelvonásos darab kö-vetkezett Sipos Katalin és Radocsi Erzsébet előadásában, melyben ho-tósan domborodott ki a segítőkészség az árvek iránt.

Magyar közművelődés-politika és nemzetnevelés

Dr. Geley József előadása az Egyesült Ker. Nemzeti Ligában

Hírt adtunk már arról, hogy az Egyesült Ker. Nemzeti Liga Debreceni Osztálya ebben az év-ben az erdélyi kérdéseknek szentelt évenként megismétlődő előadásorozatát. A több elő-adásra tervezett sorozat meg-nyitásaként a folyó hó 12-én, délután 6 órai kezdettel dr. Ge-ley József kolozsvári egyetemi-tanár „Magyar közművelődés-politika és nemzetnevelés” cím-mel nyújt betekintést ebbe a kétségkívül érdeklődésre szá-mot tartó kérdésbe.

Dr. Geley József, aki a nem-zetnevelési problémák kitűnő is-merője pénteki előadásában is tisztáznai fogja azokat az alapel-veket, amelyeknek művelődés-po-litikánk nyugszik. Rá fog mu-tatni a közösség és az egyér-világszemlélete közötti külön-seg-re, majd részletesen kitér a nemzeti elv mindenkefelleltis-ségére. A testi nemzetnevelés mel-lett kétségkívül súlyt helyez az előadó a lelki kapcsolatok ne-velésére is s a nemzetekölös hatóerejének illusztrálásával fe-jezi be azt a gondolatot, mely a közművelődéspolitikai és a nemzetnevelés köztös kérdésé-összekapcsolja.

Hogy a közművelődéspolitikai

és a nemzetnevelés ügye meny-nyire égető és fontos kérdése nemcsak az erdélyi, de az álta-lános magyar életnek, arra a legjobb példát éppen napjaink nyújtanak, mikor bárki közvet-lenül tapasztalhatja, hogy a ma-gyar közművelődéspolitikai egy-séges és a nemzetnevelést is szolgáló, átfogó rendszere he-lyét ötletszerű megoldások és kísérletezések bizonytalankod-nak s e határozatlanság tesztel-hevé azt, hogy — csak egy pól-da a sok közül — a magyar könyvpiacra még ma is meg-jelenhetnek olyan művek, melyek-nek irói az ellentétből nyíltan a magyar államiság és öncél-u-ság ellen hadakoznak.

Igen tanulságos és sok érté-ket nyújtó alkalom lesz tehát a város keresztény nemzeti térsa-dalma számára, ha a közműve-lődéspolitikai és a nemzetneve-lés kérdéseivel Geley professzor előadásából megismerhetjük.

A pénteken délután 6 órai kez-dettel a Liga József kir. herceg utca 16. szám alatti székházában tartandó előadásra a Liga el-nöksége minden Liga-tagot és érdeklődőt szeretettel hív és vár. Az előadás teljesen díjta-lan.

A Magyar Nemzeti Diákszövetség tiltakozott a kultuszminiszternél a dé erdélyi magyar iskolák bezárása ellen

Budapest, november 9. A Ma-gyar Távirati Iroda jelenti:

Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter hétfőn délelőtt hivatalában fogad-ta a Magyar Nemzeti Diákszö-vetségbe tömörült ifjúsági szer-vezetek és pedig a Hungaria, az Americana, a Turul Szövetsé-g, a MEFHOSZ, a Katolikus Diákszövetség, a Protestáns Diák-zóvetég, a Kolozvári Magyar Diákok Szövetsége, a Területi Szövetségek és a Csaba Bajtár-sí Egyesület vezetőinek küldött-ségét, amely dr. Rajczy Imrő-nek, a Magyar Nemzeti Diák-szövetség vezértitkárnak veze-tésével jelent meg előtte.

A küldöttség átadta a vallás-és közoktatásügyi miniszternek az egyetemi és főiskolai ifjúság memorandumát, amely rámuta-tott arra, milyen mélységes fájl-alommal tartja napirenen a ma-gyar ifjúság azt a tényt, hogy a román kormány délerdélyi vé-reink szellemi életének központ-jai közül legutóbb három közép-iskolát bezáratot s ezzel a dél-erdélyi magyar ifjúság egyré-szének színe-virágát, az emlí-tett három középiskola legfel-sőbb osztályainak halgatóságát a legbizonytalanabb sorsnak tel-te ki. A magyar ifjúság úgy ér-zel, hogy a nemzet egész közvé-leményének ad hangot, amikor ez ellen tiltakozó szavát fel-emeli.

Ha nem ezt tenné, délerdélyi véreink joggal bíhetnék, hogy küzdelmükben magukra vannak hagyatva. De tiltakoznia kell a magyar ifjúságnak ez ellen az intézkedés ellen azért is, mert akkor éri ez a súlyos intézke-dés a délerdélyi magyar ifjúsá-got, amikor a kormány a ma-gyarországi román ifjúság ré-szére a közép- és főiskolai ok-tatást teljesen szabaddá és za-vartalaná tette. A Magyar

Nemzeti Diákszövetségben töm-örült egyetemi és főiskolai ifjúság mindezekre tekintettel és tudatában annak, hogy a ma-gyarság súlyos harcában a tel-jes egység és fokozott fegyvelem mindennél fontosabb, bizalom-mal fordul a magyar kormány-hoz azzal a kéréssel, hogy a román kormány a délerdélyi magyar ifjúság érdekét sújto intézkedések megszüntetésére minden intézkedést tegyen meg.

Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter meg-nyugtatta az egyetemi és főis-kolai egyesületek vezetőit, hogy a magyar kormány minden ren-delkezésre álló diplomáciai esz-közrel arra törekszik, hogy a román kormány orvosolja sérel-mes intézkedését, amely három iskola bezárásával a délerdélyi magyarságot érte. Rámutatott a miniszter válaszában még arra, hogy a magyar kormány törté-nelmi felfogásunknak megfele-lően nemzetiségeink iránt barát-ságot és megértő politikát foly-tat, amely nemcsak a románaj-kú, hanem minden hazai idegen-ajkú polgárunk számára bizto-sítja jogai szabad gyakorlását, valamint azt, hogy nyelvükben és szokásaikban háborítatlanul élhessenek közöttünk.

A küldöttség megnyugvással és köszönettel fogadta Szinyei Merse Jenő vallás- és közokta-tásügyi miniszter szavait. A miniszter végül még arra kérte az ifjúság vezetőit, hogy meg-nyugtató kijelentéseit tudassák a magyar egyetemi és főiskolai ifjúsággal.

ÖLMOT VESZ
lapunk nyomdája
ozsei kir. herceg-utca 16.

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika-szálló félelelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvesznek minden hétköznap délelőtt 9—1 óráig.

HAIJDU VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PARTI VEZETŐSEGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9—12 óráig pánasznapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegyei központi MHP titkárnak adhatók át.

GYÓGYSZERTARAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA

„Arany Angyal” Bánó Andor, Piac utca 50. Telefon: 34-06. — „Remény-ség” Gódy Ilona, Csapó-utca 22. Telefon: 14-21. — „Szent Háromság” Sallay L. Homokkert, Szabó Kalmán-utca 14. Telefon: 17-07. — „Sas” özv. Mandel J.-né, Hatvan-u. 96. Telefon: 39-19.

Panaszkodunk...

Vasárnap volt. Itt-ott már leengedték a rolókat, mert készülődött az alkony.

Az igazat megvallva: nem sok kedvem volt sétálni. De mentem, mert a szervezetem kívánja. Uot-tan vágtam neki a szürkülő november délutánok. Hideg szél csapolt az arcomba. Száradt, őszi levelek kergetőztek előttem az ton... Gondolkoztam. Rohanunk, robolunk. És ha egy pár óra pi-henésünk volna, akkor sem hagy-békén a gondok és rémképek ál-arcos hada. Panaszkodunk, zsörtölödünk. Az is, akinek egyetlen gond-ja, hogy ránehezedik az ólomszür-ke ég. Ezt is a háború sajtolta ki belőlünk? Pedig sóhajaink nem hozzák vissza a régi zsúrokat, es-télyeket. Nem viszik lejjebb az ára-kat. És nem kapnak szárnyaikra, hogy bebarangolhassuk a Tátrát, a tengerpartot. Csak még egy követ-tesznek a többi tetejébe: elhisszük hogy igazán szürke az élet...

Talpam alatt elfogyott az aszfalt és a Nagyerdő homokjába sűp-pedt a lábam. A vén fák félig tar-kán, félig lombvesztetten himbál-ódtak a homályban. A nedves földről pára szakadt fel. És keleten megjelent a hold vörös tányérja.

Két kislányka jött az erdőből. Fát hoztak. Mélyen meghajoltak a ne-héz teher alatt. Az egyik nem bír-ta tovább. Lerakódott. Láttam, hogy fáradt és gyenge. Harisnyója le-csúszott, vékony kabátjának ki-be-jár a szél. Fázik és éhes. Messze laknak. Reggel óta egy falatot sem evett. Valami borzasztó sajnálat fo-gott el. És egyszerre elfelejtettem minden luxus-igényemet. Zsebem-ben lázasan kotorásztam, de csak két fillért találtam. Ennyit már csak nem adhatok...? Főlkelt. A hátá-ra vette a nehéz rakás fát. Kovács Erzsike és a másik kislány imboly-gva folytatta útját... Akkor már feljött a hold. Lábak alatt zizegett a sárga lomb és aranyszín szomorúság maradt a nyomokban...

Es egyszerre láttam a Kovács-ka-t, Szabókat, Nagyokat és ezer mást, a magyar élet névtelen és vértelen hőseit. Főlkelnek. Hátukra veszli a testi munka vagy a szelle-mi élet nehéz rakás fáját. Végső erőfeszítéssel, imbolyogva bár, de folytatják útjukat. Az élvezetek mu-landó sárga lombja csak a lábuk alatt zizeg és aranyszín-szomorúság maradt a nyomokban...

Mi meg panaszt panaszra, terhet teherre halmozunk, de arra már,

Anyák találkozóját rendeznek az ONCSA-gondozónők

Népes értekezletet tartottak az ONCSA gondozónők tegnap délután a Révész-téri református gyülekezeti teremben. *Du-sicza Ferenc* ref. lelkipásztor rövid imája után Gera Katalin gondozónő ismertette a megje-lent közönség előtt a szociális gondozás kimélyítésének terve-zetét. Az ONCSA gondozónők feladta, hogy a szegénységben és inségben szenvedők gazda-sági, erkölcsi és szellemi fel-emelése. Már eddig is történtek kísérletek, amennyiben az ezzel foglalkozó agilis és önzetlen úr-hölgyek rendszeresen látogat-tak az inségben szenvedő család-okat.

Gera Katalin a továbbiakban ismertette, hogy tervbevétek egy úgynevezett „Anyák talál-kozóját” melyen a város külön-böző kerületeiben lakó szegény-sorsú anyák gyűlnek össze időn-

ként, akiknek a már kijelölt csoportvezetők fognak előadá-sokat tartani és hathatós segít-séget nyújtani. Céljuk lesz első sorban az anyák ismeretének bő-vítése a gyermeknevelés terén, a háztartásbeli és az egészség-tani ismeretekben. Ehhez a sok lemondást és fáradságot ki-vánó munkához képzett és áldo-zatos lelkű vezetőkre van szük-ség, akiknek központi kiképzé-se a közeljövőben meg fog tör-ténni. A debreceni ref. lelkesí-ki, az Egészségvédelmi Orvos Szövetség és a Dóczy leánygim-názium áldozatkész segítőiaka-rással jelentette be támogatását a nemzetmentő munkához.

Az értekezleten résztvevők hozzájárulásaikkal és észrevé-te-leikkel jelentették be csatlako-zásukat a szép és nemes fel-adathoz.

nem gondolunk, hogy azt egyedül nekünk kell majd cipelnünk! Nem bírjuk tovább. Leülünk és sírunk. És kezünkbe hull a zizegő sárga lomb: az elmúlt élvezetek emléke...

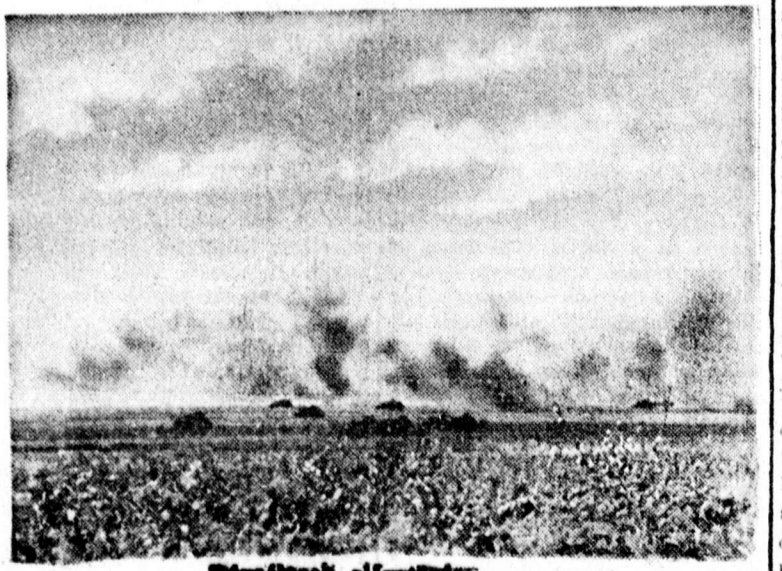
szentmiklósi klara.

— A kistéplomi egyházrész központi biblaköre ma, szerdán délután 5 órakor az egyházrész gyülekezeti termében (Révész-tér 2.) összejövetelt tart. Előtte 3-tól 5-ig nőszövetségi munka-óra a lelkesít. hivatalban.

— A süítő-szakosztály elnö-kése felkéri a szakosztály tag-jait, hogy 10-én, szerdán dél-előtt 11 órakor az ipartestület-nél tartandó értekezleten pon-tosan jelenjenek meg. Tárty: Tűzifakiutalás. Elnökség.

— Súlyos nikotinnérgézészt szenvedett eddig ki nem derít-tett körülmények között Jászai Jenőné, Pacsirta-utca 41. szám alatti lakos. A mentők szállítat-ták be a klinikára, ahol gondos kezelést alá vették.

— Mezőgazdasági gépközleli tanfolyamok Debrecenben és Szolnokon. A Tiszántúli Mező-gazdasági Kamara 1943 decem-ber és 1944 január, február és március hónapokban Debrecen-ben és Szolnokon egy-egy 3-he-tes mezőgazdasági gépközleli tanfolyamot rendez. A tanfo-lyamra felvehető minden olyan egyén, aki 18. életévét betöltöt-te és írni-olvasni tud. A tanfo-lyam tan- és beiratási díja: 25 pengő. Aki részt kívánna ven-ni, a tandíj egyidejű bekül-désével már most biztosítsák felvételüket a Tiszántúli Mező-gazdasági Kamaránál, Debre-cen, Hunvadi-u. 5. sz.



Párcélok előretörése...

A fiatal zsidó fuvarozó elta'ajdonította a hitsorsos elvesztett pénzét

Dr. Herzog Emil budapesti ügyvéd, Andrassy-út 72. szám alatti lakos a múlt nap Hajdú-böszörménybe utazott munka-szolgálatos főt meglátogatni. Beszélgetés közben egy száz-pengőst adott át fiának s köz-ben nem vette észre, hogy pénz-tárcáját zsebe mellé tette. Ké-sőbb, mikor visszatért, a pénz-tárcát már nem találta meg. Az otlvők azt mondták, hogy lát-ták, amint egy fiatal zsidó fiú felemelt valamit a földről és el-távozott. **Dr. Herzog** Emil ezek után jelentést tett a rendőrsé-gen, amely értesítette a debre-ceni rendőrséget is, mivel alap-os volt a gyanu, hogy a pénz-tárcát megtaláló fiú Debrecen felé utazott. A debreceni nagy-állomáson aztán sikerült is a személyleírás alapján lefűlelni a fiút. Bekísérték a rendőrség-re. Itt kiderült, hogy **Katz** Mó-zes 20 éves, munkácsi, Zenész-utca 7. szám alatti lakos, aki hozzátartozóját látogatta meg szintén Hajdúböszörményben. Beismerte, hogy ő találta meg az ügyvéd pénztárcáját, de az-zal védekezett, hogy be akarta szolgáltatni a rendőrségre. A körülmények azonban ellene vallottak. **Katz** Mózes adatai bevallásánál fuvarosnak mon-dotta magát, noha tenyere nem látszott igazolni. 560 pengő a tárcával együtt átadott a rend-őrségnek. Az ügyvéd azonban bejelentette, hogy még két fon-tos okmánya, az egyik külföldi tanulmányi irat volt, és egy Wertheim-kulcsa még hiányzik. Valószínű, hogy a zsidó fiú meg akart szabadulni ezektől a ter-helő dolgoktól és valahol el-dobta. A nyomozás tovább fo-lylik. **Mig az ügy tisztázódik, Katz** Mózes őrizetben tartják.

HIREK

az árpádtéri egyházzsrből

SZERDAESTI BIBLIAORAJAT 5 órakor tartja az egyházrész a Ra-kovszky-utcai iskolában.

CSÜTÖRTÖK ESTI ISTENTISZ-TELETT 5 órai harangszóval tartja a gyülekezet a templomban.

A RAKOVSZKY-UTCAI ISKO-LABAN nov. 3-án istentisztelettel kezdődött meg a tanítás. Az egyházi vezetőség intézkedett, hogy a tanu-lók közül a 80 legszegényebb min-den iskolai napon 10 órakor 1 karaj kenyert kapjon. Folytak az előké-szűletek arra nézve is, hogy a Ra-kovszky-utcai legszegényebb növe-dékei ruhában vagy cipőben segély-kaphassanak.

AZ ARPADTERI NŐSZÖVETSÉG október végén megkezdte munkáit. A Kézimunka-csoport **Ary** Gyulán's vezetésével minden héten más esalánál tartja összejövetelt. Tagjai: **Dr. Hegyaljai Kiss** Gézáné, **Soós** Fe-rencné, **Leiter** Péterné, **Harsányi** Im-réné, **Aszalós** Imréné, **Wila** Ernőné, **Bernád** Györgyné, **ö. Zolnay** Sándor-né, **Szenási** Jánosné, **Puskás** Sán-dorné, **Szabó** Istvánné, **Seress** Jó-zsefné, özv. **Pethő** Jánosné, **Pósa-laky** Józsefné, **ö. Pásztor** Miklósné, **Szathmáry** Kálmánné, **Szathmáry** Mihályné, **Ujváry** Józsefné, **ö. Szabó** Imréné, **Giday** Endréné, **Molnár** Józsefné.

A NŐSZÖVETSÉG EGYHAZVÉ-DŐ CSOPORTJA is megkezdte mun-káját **ö. Pethő** Jánosné vezetésével. Megbeszélést tart szerdán délután 5 órakor bibliára előtt.

A LEANYKÖR vasárnap délután 3 órakor a lelkipásztori hivatalban tartja összejövetelt.

ADOMÁNYOK NŐSZÖVETSÉGI CELRA **Kovács** Gáborné 10 P. **ö. Endrődy** Ignácné 10 P. **Bernád** Györgyné névnapmegváltás 31 P. **Porcsin** Jánosné 5 P. Természetbe-vés többben adakoztak.

KOSZORÚMEGVÁLTÁS **ö. Zol-nay** Sándorné, **Szabó** Márton és v. **Szabó** Gábor tanárok testvére, helye-selve a Nőszövetségben elhánzótt haláltárványt koszorúmegváltás című 20 P-t fizetett be a Nőszövetség pénztárába (Bercsényi-u. 11.)

ARANYLAKODALOM **Kardoss** István és felesége **Komán** Ilona Vas-vári-utca 18. sz. alatti lakosok most érkeztek házasságkötésük 50-edik év-fordulójához. **Gyermekeikkel** és uno-ókkal jelentek meg az árpádtéri templomban, ahol **Dr. Hegyaljai Kis** Géza lelkipásztor kívánta Isten á-ltását a félszázados házaspárra.

HETFÖN elsőknek közül min-den sporteseményt a Tiszántúli Déli Hírlap.

— **A Kormányzóhelyettesről** neve-zik el a kassai ONCSA-telepet. A Kormányzó hozzájárult abhoz, hogy Kassa határában a város visszatéré-sének 5. évfordulója alkalmából az Országos Nép- és Családvédelmi Alap által létesített lakótelep a hősi halált halt Kormányzóhelyettesről nevezessék el.

— **Fiaink pilótakiképzésére** áldozunk két fillért! Kérjük repülőbélveget.

— **Súlyos baleset a pincében.** **Beregszászi** József kereskedő, Simonffy-utca 37. szám alatti lakos tegnap este a pincébe akart lemenni. Az egyik lépcső-fokon megcsúszott és lezuhant. A kereskedő olyan szerencsét-lenül esett el, hogy fejét bele-vágta a lépcsőfokba. Hozzátar-tozó eszméletben állapotban ta-láltak rá. Kihívták a mentőket, akik elsősegélynyújtás után ki-szállították a klinikára. Itt meg-állapították, hogy nagyfokú agyrázkódást szenvedett. Álla-pota súlyos.

— **A vámspércsi Vöröské-reszt** munkája. A vámspércsi Vöröskereszt-egylet **dr. Mitro-vice** Gyula községi orvos és **Hentes** Sándorné községi fő-jegyző felelőségének irányításá-val gyűjtést rendezett. A gyűjtés kitűnő eredménye 174 da-rab tojás, 4 kőó zsír, 1 kiló vaj, 200 darab alma, 142 kiló liszt, 7 kiló cukor, 7 kiló lekvár, 2 kiló mák, 2 kiló dió, 13 kiló hagy-ma, 77 kiló bab, 25 kiló szőlő, 22 kőó burgonya, 2 liter pálinka és nagymennyiségű zöldségféle. A vámspércsiek adományait a Vöröskereszt egylet jókívánás-aijal együtt a hajdúszoboszlói Vöröskereszt kórház sebesül-ti honvédeknek juttatta el.

— **A Debreceni Orvosegyesü-let** november 11-én, csütörtökön délután hat órakor a belklnika tantermében tartja XV. tudomán-yos ülést. Targyisorozat: **Bemutató:** **Habán** György: **Agranulocytosis** érdekes esete. **Szend** Balázs: **Petefészkek** visszaültetése **Wertheim**-műt-etek kapcsán. **Előadás:** **Szend** Balázs: **A köldökerek** önkéntes záródásának szerepe és jelentő-sége a köldöklepényi vérkering-gés megszűnésében.

— **A vadászati tilalmi idők** módosítása. Közlöm az érdekel-tekkel, hogy a m. kir. földműve-lésügyi miniszter 38.400—1943. F. M. sz. rendelete szerint a va-dászati tilalmi idők megállapí-tásáról szóló 38.000—1943. F. M. sz. rendelet (Budapesti Köz-löny 1943. évf. 159. sz.) 1. §-a 1. bekezdésének f.) pontjában foglalt rendelkezés akként mó-dosul, hogy mezei nyulat ja-nuár 16. napjától október 1. napjáig tilos vadászni. **Polgár-mester.**

— **Vallásos est Vámspércsen** A vámspércsi református egy-ház nagysikerű jótékonycélú vallásos estet rendezett. **Ábrány** Sándor református tanító ve-zetésével közének nyitotta meg az estet, **Bartha** Dezső reformát-us tanítónő imádkozott, majd **Bartha** Dezső református lelki-pásztor tartott igen értékes, nagy figyelemmel kísért elő-adást, az egyház leányai és if-jai pedig pompás szavalatszám-mokkal egészítették ki a mű-sort.

— **Halálos kimeneteli autó-buszgázolás Szatmáron.** Az egyik forgalmas útvonalon egy ismeretlen fiatalember a kocsi alá került, amely annyira össze-roncsolta, hogy kórházszállítá-tása után, anélkül, hogy eszmé-letre tért volna, meghalt. Az is-meretlen fiatalember személy-azonosságának és a halálos sze-rencsétlenség okának kivizsgálására megindult a nyomozás.

— **Hirdetmény.** Debrecen sz. kir. város a verestárs marhatenyésztés minőségi fejlesztése érdekében több városi tulajdont képező fiatal tenyész bikát kíván elhelyezni gaz-dáknál, vagy más személyeknél a város határában különböző pont-jain. Felhívom mindazokat, akik bük tartására vállalkoznak, hogy ebbeli szándékukat a Városházán a mezőgazdasági ügyosztályban (főemelet 13. sz. a. szoba) a hivatalos órák alatt 8—2-ig jelentsek be. Ugyan-ott a tartási feltételek is megta-lalók. **Gazdasági tanácsnok.**

Gyászrovat

Réthy Akos nyug. pénzügyi államvevősegi főtanácsos 80 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Lakás: Dohánygyár. Dankó temetkezés.

Szekely István 84 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Huszár Gál-u. 59. Dankó temetkezés.

Zeke Gábor mozdítógépész 26 éves korában elhunyt. Temetése hazaszállítás után csütörtökön délután lesz a hajdúhadházi temetőben. Dankó temetkezés.

Fodor Sándor bérkocsis 42 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 2 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozójából. Dankó temetkezés.

Frózs Lajos csizmadiamester 49. évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. Lakás: Borz-utca 11. Temetését Bartha vállalata végzi.

Exhumálási értesítés. Szilágyi József és leánya, Juliska exhumálása a Kossuth-utcai temetőből november 11-én, csütörtök reggel lesz átszállítva végső nyughelyére. Szilágyi Józsefné Arany Jullánna mint hánatos özvegye, illetve édesanyja. Lakás: Hajnal-utca 19 sz. Csűrka temetkezési vállalat, Dégenfeld-tér 2. szám végzi.

A rádió hortobágyi hangfelvételének közvetítése ma lesz Budapesti hullámhosszán, míg a Debrecenről készült felvételek november 22-én kerülnek adásra.

A megvadult bika megölte a pásztort. Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt Akli község határában. Tóth Mihály 40 éves kőszegi tehénpásztor az egyik megvadult bika halálra taposta. A szerencsétlen emberen mire kórházba szállították, már nem lehetett segíteni.

Véresre verték a gyanútan járókat. Papp Endre 24 éves barabai lakos Oláh Mihály nevű barátjával az esti órákban az utcán megtámadta Gazdagán János gazdálkodót és véresre verte. A két verekedő ellen bűnvádi eljárás indult.

HÉTFŐN elsőnek közül minden sporteseményt a Tiszántúli Déli Hírlap.

Cukorspárgára felakasztotta magát egy 84 éves öregember. Székely István 84 éves öregember már hosszabb idő óta egyedül lakott egy kis szobácskában a Huszár Gál-utca 59. sz. házban. Az öreg Székely István alig mozdult ki hazulról és a szomszédokkal sem érintkezett. A múlt nap mégis felülműt, hogy az idős ember nem mutatkozik az udvaron sem. Benyitottak hozzá, de az ajtót zárva találták. Végre valaki az ablakon leskelődött be és ekkor megdöbbentő látvány tárult szem elé. Székely István a mestertengerenán függött. Nyomban feltörték a lakás ajtaját és levágták az öreget a cukorspárgáról. Segíteni azonban már nem tudtak rajta, mert teste merev és élettelen volt. A szoba asztalán egy búcsúlevelet találtak, amelyet Székely István férjhez címzett. Ebben meleg szavakkal búcsúzott el fiától: „Nyven magas korban teher mán nekem az élet” — írta a többi között. Az öngyilkosságról jelentést tettek a rendőrségnek, amely bevezette a vizsgálatot.

Anyakönyvi hírek

ELJEGYZÉSEK: Bagosi József hév. váltokezelő Arany J.-u. 58. — Molnár Eszter Bellegelő 57/a. Molnár István gyári munkás Dömsödy-u. 14. — Kiss Terézia Nádudvar, Balázs József állam. s. hiv. tisztv. Puzdra-u. 11. — Nagy Dona Bótvös-u. 92.

HAZASSÁGOK: Kucsár András gazd. juhász Pallag 45. — Barnáczi Mária Bellegelő 46. Piros András fm. Pallag 65. — Jenői Mária n. o. 45. Ungvári Miklós téglagyári munkás Kunhalom-u. 38. — Szuhagy Róza n. o. 32. Varga József szobafestő a Vendég-u. 75. — Tornai Anna Péterfia-u. 29. Harmati János gyári alkalmazott — Kiss Ilona Csigeke-rt-u. 43. Szövetes János szatócs Kálmán-u. 19. — Mátyus Margit Szolnok, Válek József céfai szabó s. Csapó-u. 94. — Aliczki Ilona Faragó-u. 14. Sztaucs András közműves s. Filöp-u. 12/c — Parkas Ilona Bányai telep 105, Kis Tóth Sándor gazdálkodó Haláp 115. — Molnár katalin Gál d. 7. Erdős László fm. Budafok — Demeter Erzsébet Tegez-u. 26. Miklóssy Kálmán kamarai intéző Nagyvárad — Les. Combes Gabriella Horthy M.-út 3. Németh József tsz. szakaszvezető Tuzsér lakt. — Lukács Erzsébet Csáttelkőháza, Kántor Mihály keresk. s. M-pályi út 84. — Horváth Bo. öslla Szolnok.

SZÜLETÉSEK: Klem Géza szabó s. H-sámson leány Ilona, Kovács Imre keresk. ügynök Apaffy-u. 35. leány Éva, Szabó István fm. Cucca 35/b leány Ilona, Cs. Nagy István gazd. kocsis Elap 35. fiú István, Abai Antal máv. titó Szegényház sor 62. fiú Sándor, Mezei Sándor gyári munkás Bellegelő 403. fiú Sándor, Fodor János városi hajdú Endre-u. 12. fiú János, Szabó Béla cipőfelszeréskészítő Csapó-u. 50. leány Mária, Hízik István kisbirtokos Szeres fiú István, Csomor Balázs mozi tulajdonos Bercsényi-u. 109. fiú Tamás, Boros Sándor keresk. Nyiradony fiú Sándor, Katonka György napsz. H-bőszörményi új György, Baji Imre gyári munkás Toróczkó-u. 45. leány Borbála, Szabó Imre napsz. Haláp 106. leány Ilona, Pataki Tibor keresk. Bellegelő 483. fiú Sándor, Nagy Gyula műv. műszaki altiszt Kanáls-u. 11. fiú Csaba, Kovács István doh. gy. munkás Uj-u. 8. fiú Lajos, Orbán László doh. bev. altiszt Pesti-u. 63. leány Irma.

HALOTTAK: özv. Szabó Elekné ref. 60 éves Tiszzaig, Oláh Lajos fm. Haláp 184 Szegedi József ref. 76 éves Csillag-u. 109., Szalmáry Sándor ref. 78 éves Borz-u. 17., Gyenge István ref. 68 éves Ispóty-lér 12., Balogh Sándor ref. 72 éves Károly F. J.-u. 42/b., Pórái Sándor ref. 74 éves Kút-u. 28., Gál Róza ref. 2 hónapos Bellegelő 312., Lukács Kálmán izr. 54 éves Simonffy-u. 36., Dudás Ilona ref. 2 hónapos Pesti-u. 4., Vedres József ref. 1 hónapos Pesti-u. 4., Balogh Imre ref. 12 hónapos Kishegyes 27., M. Tóth József ref. 3 éves Nyirbó-át, Biacovszki Imre ref. 6 éves Tuzsér, Balogh Róza ref. 17 éves H-hadház, Réthy Akos rk. 80 éves Dohánygyár, Oláh Imre rk. 19 hónapos Bőszörményi-út 49., Geiger Lajosné rk. 39 éves Augustza szanatórium, Vései Erzsébet rk. 5 éves Pesti-u. 4., Elefánti Lili izr. 1 hónapos Pesti-u. 4., Filöp Józsefné ref. 19 éves Nyirbátor, Zeke Gábor ref. 26 éves H-hadház, Nagy Lajosné ref. 89 éves Möricz-u. 24., Molnár Lajos rk. 4 hónapos Kossuth-u. 50., Szabados György gk. 44 éves Werbóczy-u. 8., Tóth András ref. 12 éves Basahalom-u. 58., Keller Lajos izr. 80 éves Vatta, Vorabok Miklós gk. 22 éves Derecske, Szoboszló János 54 éves Bellegelő 501., Kovács Sándor izr. 76 éves Halap-u. 4.

SPORT

VÁGHY KALMÁN SZÖVETSEGI KAPITÁNY LEMONDOTT

A súlyos 7:2 arányú vereségnek — amelyet a svéd válogatott labdarúgócsapattól kapott a magyar válogatott — már mutatkozik a hatása. — A felelős Vághy Kálmán szövetségi kapitány, belátva hibáját és sorozatos tévedéseit a válogatásnál, lemondott. Az Országos Sport Központ meg leiratot intézett az MLSZ-hez, amelyben felhívta, hogy a csapatban, a válogatott 11-ben egységes felfogású játékosokat szerepeltessen. — Ez mind szép és dicséretes, de csak fél- és negyed-megoldás. Az, vagy azok, akik a jövőben válogatnak, elsősorban szakértők legyenek minden tekintetben, ne nyilatkozzanak, indokoljanak, előre és utána, hanem jól válogassanak. És a vidéket is egyenrangúnak kezeljék a pestiekkel és tényleg a legjobbakat, a legjobban játszókat, legjobban küzdőket válogassák be. És a debreceni Nagy Istvánokat, a kolozsvári Márkikat, a nagyváradai Bodókat és Sárváriakat; a Kispést névtelen jó játékosait és ne ragaszkodjanak a megkopott, kifáradt, öreg nevekhez; sem azokhoz, akiket valami megszervezett jó pesti reklám akar érvényesítéshez juttatni. Nem kulcscs és nem támadó, — de jól játszó magyar válogatott kell és van is, csak körül kell nézni. De több szakértelmet és kevesebb elfogultságot kérünk!...

MA UNGVÁRON VENDÉGSZEREPEL A DVSC

A Kispést ellen készülő DVSC kedden a szokásos kondíciózással készült. A szokástól eltérően azonban ma nem tartanak kétkapus edzést, hanem helyette Ungváron játszik barátságos mérkőzést. Az Ungvári Russj ugyanis a felszabadulás emlékére nagyszabású futballtornát rendez és erre a DVSC-t hívta meg. A Russj pályán ezek szerint két mérkőzést is játszanak. Került bajnokcsapat a Russj II. mérő össze erejét a Munkási SE csapatával, utána pedig a DVSC—Russj mérkőzés lesz. A DVSC Ungvárra tartalékos csapattal utazik át. Egyelőre még nem lehet tudni a pontos összejáratást. Egy azonban bizonyos. A Kispést elleni csapatot az ungvári tapasztalatok alapján állítják össze. Egyéb-ként a DVSC ma utazik át Ungvárra és még este visszatérnek Debrecenbe. Pénteken kondíciózást lesz és szombaton utaznak fel Kispestre, hogy vasárnap pihenés után állhassanak ki a fontos bajnoki mérkőzésre.

A Villanygyár győzelme és Bobák kalandja Máramaroszigeten

A Villanygyár NB III. csapatával vasárnap Máramaroszigeten az MSE ellen játszott barátságos mérkőzést. A debreceni csapat szép és jó játék után 3:2 arányban győzött. A község meg volt elégedve a látottakkal. Mérkőzés után a játékosoknak még volt egy kis idejük és a városban a legjobb hangulatban töltötték az időt.

A csapat tagjai egyszer csak arra lettek figyelmesek, hogy Bobák eltűnt. Keresésére indultak, de sehol sem találták. A rejtélyes eltűnés oka csak akkor derült ki, mikor vonatindulás előtt mégis előkerült a kiváló esztár.

Elmondotta, hogy a Máramaroszigeti SE intézője Heves Gyula hívta magával és arra akarta rábírni, hogy vegye át csapatát edzésének vezetésébe. A városra már állatosság borult és egymás mellett haladva egyszer csak arra lett figyelmes, hogy az intéző eltűnik mellőle és csakhamar árontól segítségkért. — En sem mertem tovább menni, mert azt hittem, hogy vakmerő támadásról van szó. Megálltam egy

helyben, de továbbra is hallottam a segítségkérő kiáltásokat. Mit tehettem más, mint én is segítségért kiáltottam. Közben rendőr is került elő, aki megoldotta a rejtélyt. Heves Gyula bekecselt egy kanálisba, kit súlyos sérülésekkel mentettünk ki közbe erővel. Engem is pár lépés mentett meg tőle, hogy hideg vízben fürdöttem.

Eddig tartott Bobák mentegetőzése eltűnésével kapcsolatban. Az edzői tisztség elvállalásáig eddig még nem döntött a kiváló játékos.

KÜZDELEM A TISZTHELYETTESI KUPAÉRT

Tegnap délután, orkányszerű szélben a DTE sportpályán játszottak a katonacsapatok, a tiszthelyettesek kupájáért. Két mérkőzést bonyolítottak le s ezeken az esélyesek győztek.

11/II. zlj.—11/I. zlj. 4:0 (0:0). Góllövők, B. Nagy (3) és Zilahy. Vezette Orosz.

A két csapat így állott fel: 11/II. Szilágyi—B. Nagy József, Vass—Zilahy, Rácz, Koppári—Nagy L. Szabó, B. Nagy, Ille, Nagy V.

11/I. Tóth—Faragó, Németh—Keresztes, Herczeg, Lévai—Dunai, Ugrai, Gombos, Teney, Cséki.

Az első félidőben a második zlj. játszott a számottevő szél ellen, de kitűnően tartotta magát. Második félidőben azután, simán győztek. Jók, B. Nagy, Zilahy illetve Cséki.

Élmezők—Tűzterek 3:0 (0:0) Vezette Csabán. Élmezők: Baranyai—Csordás, Zubán—Kökényesi Gyimesi, Körmenyi—Kopaszok, Bojtor, Timár, Nyitrai, Daróczi.

Tűzterek: Fenyvesi—Egressi, Eperjesi—Mihalk, Pócs, Páthi—Kingsler, Nagy II., Bobók, Pitos, Kovács Szép küzdelem, egyenlő ellenfelek között. A jobb és gólképesebb csapat győzött.

SPORTHIRMONDÓ

A Debreceni Vasutas SC vasárnap Kispesten játézik Kispést ellen. A mérkőzést Rónai pesti játékevezető vezeti.

A vasárnapi műsor és játékevezetői a következők: Ujpest—Ferenyváros (Paásti), Szegedi Vasutas—Nagyvárad AC (K. Nagy Pál), SalBTC—BSZKRT (Németh), Elektromos—Szolnok (Urbán), Kolozsvár—Vasas (Lantos), DIMÁVAG—Csepel (Deák) Gamma—Ujvidék (Náray).

A Debreceni Tiszthelyettes SE bravúrja és a DMTE értékes másod-alk helye, a kerületi bajnokság ász fordulója befejeződött, egy mérkőzés van még hátra, az újrajátszandó Villanygyár—Bihari Toraj; de ez már nem befolyásolja a bajnoki táblázatot lényegesen. A legnagyobb bravúrt a nyáron alakult Tiszthelyettesek SE ártó el; veretlenül: kitűnő gólaránnyal (60-on felüli adott góllal szemben 8 kapott gól) lett a 3:1 első és félidőben már az NB III-ban van. Elismerés a vezetőknek: Tamás József, Szűcs Sándor és Balogh István sportvezetőknek, de elismerés jár a csapat minden tagjának és lelkes szurkolóinak. Éppen olyan szép és értékes a szegény DMTE második helye, amely mostoha körülmények között sportol és egyedül a Tiszthelyettesektől kapott ki. Rossz felezérelésben küzdöttek, de jól megállták helyüket. — Itt Kovács Lajos elnök és Gombos Fereny intéző érdemeit kell kiemel-nünk. Tanulhatna ebből a két példából sok más egyesület, gazdagabb, tehetősebb; így a DEAC stb. Ez az igazi labdarúgósport!

A Villanygyár és DVSC vasárnap játsza utolsó NB III. bajnoki mérkőzését. A Villanygyár Debrecenben éremhőváltó fogadja vezetői: Harmati (Nagybánya), A DVSC II. Pispökalmányban szerepel a PMAV ellen; vezetői: Bikay (Barostyófalva).

Elutaztak a svéd labdarúgók. A svéd válogatott labdarúgócsapat első csoportja hétfőn délután hazatért Svédországra.

AZ AMATORBAJNOKSÁG ALLASA:

Table with 2 columns: Rank, Name, Score. 1. Tiszthelyettesek 11 67: 8 23, 2. DMTE 11 40:13 20, 3. M. Szabolc 11 33:16 14, 4. Mátészalka 11 31:12 13, 5. Turul 10 19:18 12, 6. Karcagi LE 11 45:37 10, 7. DEAC 11 15:15 10, 8. DMOVE 11 15:19 9, 9. NYVSC 11 21:34 9, 10. Villanygyár 10 13:32 7, 11. PMAV 11 14:81 4, 12. Hajduböszörmény 11 14:48 0

A TISZTHELYETTESI KUPA ALLASA

Table with 2 columns: Rank, Name, Score. 1. 11/II. zlj. 3 16: 2 6, 2. Repülők 2 5: 1 4, 3. Élmezők 3 6: 6 4, 4. Híradók 2 10: 3 2, 5. Hadtest 2 8: 3 2, 6. 11/I. zlj. 3 6: 7 2, 7. Tűzterek 3 2:15 —, 8. 11/III. zlj. 2 1:17 —

szinház

SZINHÁZI MŰSOR:

November 10, szerda: Cigányszerelem. Munkáseledés.

November 11, csütörtök: Idegen asszony. Tisztviselőest. Mérsékelt helyárok.

November 12, péntek: Egy nap a világ. Tisztviselőest. Mérsékelt helyárok.

November 13, szombat délután: Idegen asszony. Olcsó filléres helyárok.

November 13, szombat este: Luxemburg grófja. Bérlétszűnet.

MEHETETŐ CUKORVÁSÁRLÁSI ENGEDÉLY ÁTVÉTELE, BEVÁLTÁSA ES ELSZÁMOLÁSA

A méhetető cukorvásárlási engedélyeket a méhészek november hó 13-áig vehetik át a Közlelemzési Ügyosztálytól.

A kiadott méhetető cukorvásárlási engedélyekre a cukrot november hó 30. napjáig bármely cukorárusító üzletben meg lehet vásárolni.

A kereskedők csak azokra a vásárlási engedélyekre szolgáltatják ki a cukrot, melyeken a 8 pengő befizetését igazoló „Elismervény” is rajta van. A kereskedők a méhetető cukorvásárlási engedélyekkel december hó 10-éig kötelesek elszámolni a Közlelemzési Ügyosztálynál.

Polgármester

Roszbabodott

Hajdu megye állategészségügyi állapota

Dr. Zsupán Kálmán m. kir. állategészségügyi tanácsos jelentése szerint az állategészségügyi állapota Hajdu vármegyében október hónapban némileg roszbabodott.

A hivatalból kimutatandó ragados állatbetegségek közül fellépett a lép-fene Nádudvar és Tiszacséce községekben, a lórihőség Hajdusámon és Mikepércs községekben, a sertésor-bánc Kaba községben, a baromfikolera Egyek községben, végül a baromfikolera Balmazújváros és Mikepércs községekben. Megszűnt a lórihőség Tiszacséce községben és a baromfikolera szintén Tiszacséce községben.

Az állatorvosok október hónapban a következő volt: Vasuton szállított el 33 drb. 16, 148 drb. két éven felüli szarvasmarha, 193 drb. két éven aluli szarvasmarha és 85 drb. borjú; 498 drb. juh, 369 drb. hizott sertés, 475 drb. sovány sertés, 401 drb. sildő-sertés és 791 drb. malac.

Gépkocsin állatszállítás nem történt. Ezek szerint az állatorvosok a szeptember havi forgalomhoz viszonyítva minden állatfajban csökkent, csupán a borjúk és a sildő-sertések száma emelkedett.

